

శనివారం 15-08-2026 పేజీలు : 08 CIRCULATED AT : TELANGANA and ANDHRAPRADESH STATES సంపుటి : 22 సంచిక : 128 రూ॥ 6.00

21 ఏళ్ల సర్వీసులో 25 బదిలీలు

- అయినా నిజాయతీని వీడని నిబద్ధ ఐఏఎస్ అధికారి
- ముంబయి హాస్పిటాలిటీ రంగాన్ని ప్రక్షాళన చేస్తున్న ముందే

హైకోర్టు క్యాంటిన్ నూ వదలేదు

- చర్యలు సక్రమమే అయినా నిబంధనలు పాటించాలని హైకోర్టు హెచ్చరిక
- తుకారాం ముందే బదిలీకి ప్రభుత్వంపై తీవ్ర పత్తిళ్లు
- ప్రజాభిమానం నేపథ్యంలో నిస్సహాయ స్థితిలో ప్రభుత్వం
- ముందే పుణ్యమాని ముంబయి

హోటల్లలో పరిశుభ్ర ఆహారం

- కఠిన చర్యలతో హాస్పిటాలిటీ రంగంలో ఉపాధి పోయే ప్రమాదం
- కేవలం ఒక్క అధికారి నిబద్ధత వల్ల మార్పు తాత్కాలికమే
- వ్యవస్థలో మార్పు రావాలి
- అప్పటివరకు అవినీతి మామూలే

హైదరాబాద్, నేటిధాత్రీ: మహారాష్ట్ర ఫుడ్ అండ్ డ్రగ్స్ అడ్మినిస్ట్రేషన్ కమిషన్ గా భాష్యతలు స్వీకరించినప్పటి నుండి సీనియర్ ఐఏఎస్ అధికారి తుకారాం ముందే రాష్ట్రవ్యాప్తంగా కత్తి రాయల్స్ పై మరియు నిబంధనలు పాటించని తినుబండారాలపై ఉక్కుపాదం మోపుతుండటం సంచలనం సృష్టించింది. ముఖ్యంగా హోటళ్లు, తినుబండారాల దుకాణ దారులు గుండెల్లో గుబులు రేగుతుండగా నగర ప్రజలు ఆయనకు బ్రహ్మరథం పడుతున్నారు. హోటల్ మాఫియా నుంచి ప్రభుత్వంపై తీవ్ర వత్తిడి వస్తున్నప్పటికీ, ముందేకున్న ప్రజాపరిణామ నేపథ్యంలో ఏమీ చేయలేని నిస్సహాయ స్థితిలో వుండిపోవాల్సి వస్తున్నట్లు వివరించింది. ముంబైలో ఆహార భద్రత, శుభ్రత విషయంలో తుకారాం ముందే కఠినచర్యలు తీసుకుంటున్నారు. నిబంధనలు పాటించని సుమారు 100కి పైగా రెస్టారెంట్లు, ప్రముఖ క్లబ్బులు మరియు ఫుడ్ బిజినెస్ లైసెన్సులున్న రద్దు చేయడంతో కలకలం రేగింది. ముంబైలోని ప్రముఖ హోటళ్లు, రెస్టారెంట్లు, ఆక్రమ గుట్టా నకిలీ ఆహార పదార్థాల తయారీ కేంద్రాలపై పెద్ద అవుతు దాడులు నిర్వహించారు. ప్రైవేటు సంస్థలకే పరిమితం కాకుండా, బోంబే హైకోర్టు, అసెంబ్లీ క్యాంటిన్లలో కూడా తనిఖీలు చేసి నిబంధనలు అందరికీ సమానమేనని నిరూపించారు. పరిశుభ్రత పాటించని సంస్థల లైసెన్సులను సస్పెండ్, సీజ్ చేయడం వంటి కఠిన చర్యలు తీసుకున్నారు. ఈ సీజ్ ఫుడ్ డ్రైవ్ కు ప్రజలనుంచి పెద్ద అవుతు మద్దతు లభిస్తుండటం విశేషం. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా హోటళ్లు, రెస్టారెంట్లు,

తయారీదారులకు నోటీసులు జారీ చేసి లైసెన్సులు రద్దు చేశారు. ఆన్లైన్ ఫుడ్ డెలివరీ హక్కు ప్రముఖ క్లీక్-కాఫీన్, ఆన్లైన్ వేర్ హోస్టల్ లో తనిఖీలు చేసి చెల్లుబాటు అయ్యే ఎఫ్ ఎస్ ఎస్ విజు లైసెన్స్ లేని వికెన్, తప్పుడు లేబుల్స్ ఉన్న ఫుడ్ బిజినెస్ గుర్తింపు జరిమానాలు విధించారు. తుకారాం ముందే తీసుకుంటున్న ఈ మెరుపు దాడుల వల్ల ప్రస్తుతం మహారాష్ట్ర మరియు ముంబైలోని కిచ్చెన్లలో పరిశుభ్రత ప్రమాణాలు పాటించక తప్పని పరిస్థితి ఏర్పడింది.

ప్రముఖ హోటల్లలో తనిఖీలు

ముంబైలోని అత్యంత ప్రసిద్ధ మరియు దిగ్గజ తినుబండారాలైన శాలిమార్ హోటల్, కె. రు. స్టం బస్ స్టేషన్ వార్డు వంటి ప్రముఖ కేంద్రాలలో కూడా ఎఫ్ డి బి అంధాలు ఆక్రమ తనిఖీలు నిర్వహించాయి. కిచ్చెన్ లో తీవ్రమైన పరిశుభ్రత లోపాలు, పురుగులు పట్టడం, గడుపు ముగిసిన పదార్థాలను ఉపయోగించడం వంటి కారణాలతో సుమారు 56 కి పైగా ప్రముఖ రెస్టారెంట్లు, లైసెన్సులున్న తాత్కాలికంగా సస్పెండ్ చేశారు. ఆహార మాన్యువల్స్ చొకబారు వెజిటబుల్ ఫ్యాక్టరీతో తయారు చేస్తూ, స్వచ్ఛమైన డయిలీ పనీర్ గా డ్రెస్ చేసేస్తున్న

మహారాష్ట్ర ప్రజల నుండి 'నిజ జీవిత సింగం' అంటూ విశేష ప్రశంసలు దక్కుతున్నాయి. ఈ కఠినమైన చర్యల వల్ల ముంబైలోని ఆహార వ్యాపార రంగంలో భయం, శుభ్రతపై తీవ్ర వివరీతంగా పెరిగింది. ప్రజల నుండి ఈ చర్యలకు విశేషమైన మద్దతు లభిస్తోంది.

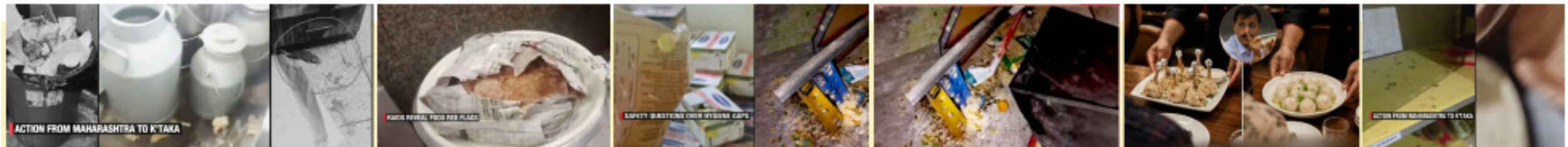
హైకోర్టు క్యాంటిన్ నూ వదలేదు

ఆహార భద్రత చట్టాలు అందరికీ ఒకటేనని నిరూపిస్తూ, తుకారాం ముందే ఆహార మేరకు ఎఫ్ డి బి అంధాలు బాంబే హైకోర్టు క్యాంటిన్ లో తనిఖీలు చేపట్టాయి. అక్కడ లైసెన్సింగ్ నిబంధనల ఉల్లంఘనలు మరియు పరిశుభ్రత లోపాలను గుర్తించడంతో ఆ క్యాంటిన్ ను తాత్కాలికంగా మూసివేయించారు. భంజాయి హైకోర్టు తన క్యాంటిన్ ను తాత్కాలికంగా మూసివేసిన తర్వాత చాలా ఆసక్తికరమైన మరియు తీవ్రమైన రీతిలో స్పందించింది. ఆహార భద్రతలో ఎవరికీ మినహాయింపులు ఉండకూడదని కోర్టు స్పష్టం చేసింది. "ఆహార భద్రత నిబంధనల విషయంలో ఏ విషయం కూడా చట్టానికి అతీతం కాదు" అని భంజాయి హైకోర్టు స్పష్టం చేసింది. ప్రైవేట్ హోటళ్లపై మాత్రమే కాకుండా, ప్రభుత్వ మరియు అర్ధ-ప్రభుత్వ క్యాంటిన్లలోనూ ప్రధాన క్యాంటిన్ ను నడిపే బాంబే బార్ అసోసియేషన్ (బీబీబి) ఒక ప్రకటన విడుదల చేసింది. తమ క్యాంటిన్ ల్లో అవరేటర్ వద్ద చెల్లుబాటు అయ్యే ఎఫ్ ఎస్ ఎస్ విజు లైసెన్స్ లేదని తెలియదంతో, తామే స్వచ్ఛందంగా క్యాంటిన్ సేవలను నిలిపివేసినట్లు వారు తెలిపారు. ఎఫ్ డి బి నుండి తమకు ఎలాంటి అధికారిక సీరింగ్ లేదా కోజర్ నోటీసు

చట్టపరమైన నిబంధనలు పాటించకుండా, ముందస్తు నోటీసులు ఇవ్వకుండా వ్యాపారాలను మూసివేయడం "దోషమని చంపడానికి కత్తిని ఉపయోగించడం" లాంటిదని కోర్టు ఎఫ్ డి బి ను హెచ్చరించింది. ప్రైవేట్ హోటళ్లపై తీసుకున్న ఆక్రమణ చర్యలు, ప్రభుత్వ క్యాంటిన్లపై నివేదికలపై కోర్టు తీవ్ర ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసింది. రాష్ట్ర సచివాలయం (మంత్రాలయం) మరియు విహార్ భవన్ క్యాంటిన్లకు ఎఫ్ డి బి అధికారులు ఎటువంటి లోపాలు లేవంటూ తప్పుడు "క్లీన్ బిల్" నివేదికలు ఇవ్వడం కోర్టు తీవ్రంగా పరిగణించింది. కోర్టు నియమించిన న్యాయవాదుల కమిటీ తనిఖీల్లో అక్కడతీవ్రమైన పరిశుభ్రత లోపాలు, డ్రైనేజీ లీకేజీలు, మురికి ఫ్రీజీలు బయటపడ్డాయి. దీనితో కోర్టు, "మీ సొంత ఇంటిని మీరు తనిఖీ చేసుకున్నప్పుడు వక్షపాత వైఖరి ఉంటుంది" అని వ్యాఖ్యానించింది. తప్పుడు నివేదికలు తయారు చేసిన సదరు ఎఫ్ డి బి అధికారులపై తక్షణమే క్రమశిక్షణా చర్యలు ప్రారంభించాలని ఎఫ్ డి బి కమిషన్ తుకారాం ముందేను హైకోర్టు ఆదేశించింది.

నిబంధనలు పాటించాల్సిందే: హైకోర్టు

ప్రైవేట్ రెస్టారెంట్లు, ఫారెన్స్ ల్యాబ్ కంపెనీలపై ఎఫ్ డి బి ముందస్తు నోటీసులు ఇవ్వకుండా, చట్టపరమైన నిబంధనలు పాటించకుండా తక్షణమే లైసెన్సులు సస్పెండ్ చేయడంపై కోర్టు తీవ్ర అభ్యంతరం తెలిపింది. "ముందు కల్పనం, ఆ తర్వాత ప్రశ్నించడం" అనే పద్ధతి చట్టంలో అంగీకారయోగ్యం కాదని ఎఫ్ డి బి ను మందలించింది. చిన్న చిన్న లోపాలతో (ఉదాహరణకు పంటగిడిలో రెండు పురుగులు కనిపించడం వంటి వాటికి) నేరుగా వ్యాపారాలను నిలిపివేయడం "దోషమని చంపడానికి కత్తిని ఉపయోగించడం" లాంటిదని కోర్టు స్పష్టం చేసింది. ప్రైవేట్ వ్యాపారాలను మూసివేసే భవిష్యత్తులోని ప్రసిద్ధ 'ఫూల్స్ రెస్టారెంట్', సబ్ ముంబైలోని 'పార్క్ ఇన్ బ్రెన్ డాన్స్' వంటి హోటళ్లు హైకోర్టును ఆశ్చర్యపరిచాయి. సదరు హోటళ్లు తమ లోపాలను 95% నుండి 100% వరకు సరిదిద్దుకున్నాయని కోర్టు కమిటీ నిర్ధారించిన తర్వాత కూడా, వాటి లై సెన్స్ సస్పెండ్ చేసి ఎఫ్ డి బి పొడిగించడాన్ని కోర్టు తప్పుపట్టింది. వ్యాపారాలకు జరిగిన ఆర్థిక నష్టాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకుని,

డయిలీ మరియు గోడౌన్స్ 1,130 కి పైగా ఆక్రమణ తనిఖీలు నిర్వహించారు. ఆహార కత్తి, నకిలీ నెట్ వర్క్లను సదుపాయాన్ని మరియు నిషేధిత పదార్థాల విక్రయస్తులు దాదాపు 435 మందికి పైగా నిందితులను అరెస్ట్ చేశారు. నిబంధనలు తీవ్రంగా ఉల్లంఘించినందుకు గాను వివిధ పోలీస్ స్టేషన్లలో 235 కి పైగా ఎఫ్ బి అంధాలు నిమోదయ్యాయి. తీవ్రమైన పరిశుభ్రత లోపాలు, లైసెన్స్ లేకపోవడం వల్ల 274కి పైగా వ్యాపార సందర్శకులు మరియు దుకాణాలను సీజ్ చేసి మూసివేయించారు. కత్తి పాలు, నకిలీ పనీర్, నిషేధిత గుట్టా పాన్ మసాలా మరియు నాణ్యత లేని నూనెలను భారీగా పట్టుకుని, దాదాపు రూ. 49.57 కోట్ల విలువైన కత్తి ఆహార పదార్థాలను స్వాధీనం చేసుకున్నారు. నిబంధనలు పాటించని 56 కి పైగా ప్రముఖ రెస్టారెంట్లు మరియు ఈటీఎన్ హోటల్ లైసెన్సులను సస్పెండ్ చేశారు.

నకిలీ పాల నెట్ వర్క్, గుట్టా పాన్ మసాలా ముతాలపై దాడులు

నకిలీ పాల నెట్ వర్క్ పై దాడులు చేసి సింగిల్ డిలీ పాలు, సోయాబీన్ ఆయిల్ తో నకిలీ నెయ్యి/పనీర్ తయారు చేసే డయిలీలపై దాడులు చేసి వందలాది లీటర్ల నకిలీ పాలను నాశనం చేశారు. నిషేధిత గుట్టా పాన్ పాన్ మసాలా దాష్ట్రంలో నిషేధించిన గుట్టా సరఫరా చేసే ముతాలను టాగ్గెట్ చేసి కోట్లాది రూపాయల స్టాక్ ను సీజ్ చేశారు. ఆయిల్స్ మందుల తయారీదారులు డ్రగ్స్ అండ్ కాన్సిల్స్ చట్టాన్ని ఉల్లంఘిస్తూ తప్పుడు క్లెయిమ్స్ తో ప్రజలను మోసం చేస్తున్న ఆయిల్స్

'అలనాగ్ పనీర్' తయారీ, విక్రయం, నిల్వ మరియు రవాణాపై మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఏడాది పాటు పూర్తి నిషేధం విధించింది. ప్రజల ఆరోగ్యానికి తీవ్ర హాని కలిగించే ఈ నకిలీ పనీర్ నెట్ వర్క్ లను ఈ దాడుల ద్వారా పూర్తిగా అడ్డుకున్నారు. మహారాష్ట్రలో నిర్వహించిన నాణ్యతా పరీక్షల్లో అత్యధిక శాతం పాల శాంపిళ్లు కల్గివని తెలుస్తూ, కెమికల్స్ మరియు సింగిల్ పాల తయారు చేసే యూనిట్లపై ఎఫ్ డి బి దాడులు ముమ్మరం చేసింది. లక్నోలో లీటర్ల కత్తి పాలను స్వాధీనం చేసుకుని ధ్వంసం చేశారు. తుకారాం ముందే ఆధున్యంలో కేవలం రెండు నెలల వ్యవధిలోనే రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 3,100 కి పైగా ఆహార సంస్థలను తనిఖీ చేశారు. ఈ క్రమంలో దాదాపు రూ. 55.72 కోట్ల విలువైన కత్తి మరియు నాసిరకం ఆహార పదార్థాలను స్వాధీనం చేసుకుని ధ్వంసం చేశారు. నిబంధనలు ఉల్లంఘించిన వందలాది మందిపై ఎఫ్ బి అంధాలు నిమోద చేసి, పలువురిని అరెస్ట్ కూడా చేశారు. పిల్లల ఆరోగ్యాన్ని దెబ్బతీసే ఉం చుకుని స్కూల్ క్యాంపస్ లు మరియు వాటి పరిసర ప్రాంతాలలో జంకీ ఫుడ్స్, సాఫ్ట్ డ్రింక్స్ అమ్మకాలపై (సిగరెట్ల విధిస్తూ కఠినమైన ఆదేశాలు జారీ చేశారు. "చల్లా హై" (అదోలా సాగిపోనివ్వడం) అనే అలసత్వ వైఖరిని ఎంతమాత్రం సహించనని ప్రకటించిన తుకారాం ముందే యాక్షన్ కు

రాజీదని, కేవలం ముందస్తు జాగ్రత్తగా మరియు చట్టపరమైన నిబంధనలను పూర్తి చేయడానికి తాత్కాలికంగా మూసివేసినట్లు స్పష్టం చేయడం గమనార్హం.

తప్పు పట్టిన హైకోర్టు

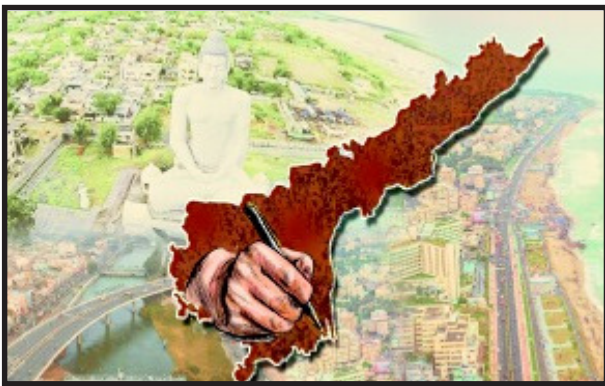
హైకోర్టు క్యాంటిన్ తనిఖీ తర్వాత, రాష్ట్ర సచివాలయం (మంత్రాలయం) క్యాంటిన్ ఎఫ్ డి బి అందం 98% క్లీన్ సర్టిఫికేట్ ఇవ్వడాన్ని హైకోర్టు తీవ్రంగా తప్పుపట్టింది. ఎఫ్ డి బి ఇచ్చిన ఆ రేటింగ్ ను కోర్టు హాస్యాస్పదంగా వున్నదని అని కొట్టిపారేసింది. వెంటనే నలుగురు న్యాయవాదులతో కూడిన ప్రత్యేక బిజినెస్ పంపి మంత్రాలయ క్యాంటిన్ ను తిరిగి తనిఖీ చేయించింది. ఆ తనిఖీలో అక్కడ తీవ్రమైన పరిశుభ్రత లోపాలు బయటపడడంతో, ఎఫ్ డి బి ఇచ్చిన క్లీన్ బిల్ అబద్ధమని కోర్టు ఆగ్రహం వ్యక్తం చేసింది. తుకారాం ముందే నేత అభ్యంతరం వ్యక్తం చేసింది. తుకారాం ముందే అభినందనస్థానే, మరోవైపు చిన్న చిన్న లోపాలతో (ఉదాహరణకు కిచ్చెన్ డ్రైన్ వగైరా వంటివి) నేరుగా హోటళ్లను మూసివేయడం సరికాదని వ్యాఖ్యానించింది.

ఆ హోటల్ లైసెన్స్ సస్పెండ్ ఉత్తర్వులను కోర్టు రద్దు చేసింది మరియు తక్షణమే వాటిని తిరిగి తెరిచేందుకు అనుమతించింది. నిబంధనల ప్రకారం ముందస్తుగా 'ఛో-కాజ్ నోటీసు' ఇచ్చి, వారి వివరణ విన్న తర్వాతే తదుపరి చర్యలు తీసుకోవాలని ఎఫ్ డి బి ను స్పష్టం చేసింది. అధికారులు తమ పరిధిని దాటి, చట్టపరమైన పద్ధతులను అనుసరించకుండా అత్యుత్సాహంతో ప్రైవేట్ వ్యాపారాలను మూసివేసే భవిష్యత్తులో సదరు వ్యాపారులకు కలిగే నష్టానికి ఎఫ్ డి బి శాఖపైనే భారీ భారాలు/జరిమానాలు విధిస్తామని హైకోర్టు హెచ్చరించింది. చట్టాన్ని అమలు చేయడంలో ఎఫ్ డి బి చూపిస్తున్న శ్రద్ధను కోర్టు అభినందించినప్పటికీ, ఆ అధికారుల చట్టబద్ధంగా మరియు పారదర్శకంగా సాగాలని, ప్రభుత్వ-ప్రైవేట్ సంస్థలకు ఒకే విధమైన న్యాయం జరగాలని హైకోర్టు తన తాజా తీర్పులో స్పష్టం చేసింది.

21 ఏళ్ల సర్వీసులో 25 సార్లు బదిలీ

ఐఏఎస్ అధికారి తుకారాం ముందే (2005 బ్యాచ్) తన 21 ఏళ్ల సర్వీసులో దాదాపు 25 సార్లు బదిలీ అయ్యారు. ఏ శాఖలో పనిచేసినా అవినీతిపై రాజీనామా చేయడం, నిబంధనలను కఠినంగా అమలు చేయడం వల్ల అధికారుల నాయకులతో మరియు మార్కెట్లలో ఆయనకు ఎప్పుడూ ఘర్షణ వాతావరణం ఉండేది. అందుకే మీడియా ఆయనను "రియల్ లైఫ్ సింగం" అని పిలుస్తుంది. ఆయన గతంలో పనిచేసిన కొన్ని అత్యంత

వివాదాస్పద, కీలకమైన పోస్టులను పరిశీలిస్తే ఆయన నిజాయతీ, నిబద్ధత, మనకు అర్థమవుతుంది. సోలాపూర్ జిల్లా కలెక్టర్ (2014) గా వున్న సమయంలో సోలాపూర్ తీవ్రమైన కరవుతో సతమతమైనప్పుడు 'జలయుక్త శివార్' కార్యక్రమం ద్వారా వందలాది గ్రామాలకు ట్యాంకర్ల అవసరం లేకుండా నీటి వనతి కల్పించారు. దీంతో ఆయనకు "వాటర్ మ్యాన్" అనే పేరు వచ్చింది. ఇక్కడే ఆయన అత్యంత ప్రమాదకరమైన ఇసుక మాఫియా పై ఉక్కుపాదం మోపారు. ఈ క్రమంలో ఇసుక మాఫియా ఆయనపై భౌతిక దాడికి కూడా ఒడిగట్టింది. కానీ ఆయన తలెత్తి తప్పించుకున్నారు. 2015 అపార వారి ఉత్సాహ సమయంలో ట్రాఫిక్ రూల్స్ ఉల్లంఘించిన అప్పటి రెవెన్యూ మంత్రి ఏకనాథ్ ఖడ్గే కాన్వయన్ అడ్డుకోవడం దంతికి, ముందేకి మద్దతు

శనివారం 15-08-2026 పేజీలు : 08

CIRCULATED AT : TELANGANA and ANDHRAPRADESH STATES

సంపుటి : 22 సంచిక : 128 రూ॥ 6.00

Tukaram Mundhe: A Real-Life 'Singham'

25 transfers in a 21-year career

- Yet, a committed IAS officer who never compromised on integrity
- Mundhe is overhauling Mumbai's hospitality sector

- Even the High Court canteen did not escape his scrutiny
- High Court warns that while actions are justified, regulations must be followed
- Government faces intense pressure to transfer Tukaram Mundhe
- Government finds itself helpless due to Mundhe's immense public popularity
- Thanks to Mundhe, Mumbai's eateries are now serving hygienic food
- Strict measures raise concerns about potential job losses in the hospitality sector

- Change driven by a single officer's commitment may only be temporary
- Systemic change is essential • Corruption will persist until then

Hyderabad, NetiDhathi :

Since assuming office as the Commissioner of the Maharashtra Food and Drug Administration, senior IAS officer Tukaram Mundhe has been making waves by cracking down heavily on adulterators and food establishments that violate regulations across the state. While his actions have struck fear into the hearts of hoteliers and food vendors, the city's residents have rallied behind him in strong support. Despite intense pressure on the government from the 'hotel mafia', the administration finds itself in a helpless position, unable to act against him due to his widespread public popularity. Mundhe is enforcing strict measures regarding food safety and hygiene in Mumbai. A stir was created following the cancellation of licenses for over 100 establishments—including restaurants, prominent clubs, and food businesses—that failed to comply with regulations. Large-scale raids were conducted on popular hotels and restaurants in Mumbai, as well as on facilities manufacturing illegal gutkha and counterfeit food products. Demonstrating that regulations apply equally to everyone, inspections were carried out not only at private establishments but also at the Bombay High Court and Assembly canteens. Strict measures, such as license suspensions and the sealing of premises, were taken against establishments that failed to maintain hygiene standards. Notably, this "Safe Food Drive" has garnered immense public support. Over 1,130 surprise inspections were conducted across the state, covering hotels, restaurants, dairies, and warehouses. More than 435 individuals were arrested for involvement in food adulteration, operating counterfeit product networks, and selling banned substances. Over 235 FIRs were registered at various police stations for serious regulatory violations. More than 274 business establishments and shops were sealed and shut down due to severe hygiene lapses or the lack of valid licenses. Authorities seized adulterated food products worth approximately ₹ 49.57 crore, including large quantities of adulterated milk, counterfeit paneer, banned gutkha, pan masala, and substandard oil. The licenses of over 56 prominent restaurants and eateries have been suspended for failing to comply with regulations. Raids were conducted against networks involved in the production of adulterated milk and gangs supplying spurious ghee or paneer using soybean oil, destroying hundreds of liters of adulterated milk in the process. Operations also targeted gangs supplying banned Gutkha and Pan Masala, resulting in the seizure of stock worth crores of rupees. Furthermore, notices were issued to—and licenses cancelled for—Ayurvedic medicine manufacturers who were deceiving the public with false claims in violation of the Drugs and Cosmetics Act. Inspections at major quick-commerce hubs and online warehouses led to the imposition of fines after

authorities identified chicken lacking valid FSSAI licenses and food items with incorrect labeling. These surprise raids, spearheaded by Tukaram Mundhe, have compelled kitchens across Maharashtra and Mumbai to strictly adhere to hygiene standards.

Inspections at Renowned Establishments

FDA teams conducted surprise inspections at iconic and highly popular food establishments in Mumbai, such as Shalimar Hotel and K. Rustom Ice Cream Parlour. The licenses of over 56 prominent restaurants were temporarily suspended due to issues including severe hygiene lapses, pest infestations, and the use of expired ingredients. The Maharashtra government imposed a complete one-year ban on the manufacture, sale, storage, and transport of 'analog paneer'—a product made from cheap vegetable fats that is passed off as genuine dairy paneer. These raids effectively dismantled networks producing this counterfeit paneer, which poses a serious health risk to the public. Following quality tests in Maharashtra that revealed a high percentage of adulterated milk samples, the FDA intensified raids on units producing synthetic milk and chemical-based dairy products; lakhs of liters of adulterated milk were seized and destroyed. Under the leadership of Tukaram Mundhe, over 3,100 food establishments across the state were inspected within a span of just two months. During this drive, adulterated and substandard food products worth approximately ₹ 55.72 crore were seized and destroyed. FIRs were registered against hundreds of violators, and several individuals were arrested. Strict orders were issued banning the sale of junk food and soft drinks within school campuses and their surrounding areas, with the health of children in mind. Tukaram Mundhe, who declared that he would not tolerate a "chalta hai" (laissez-faire/complacent) attitude, has earned immense praise from the people of Maharashtra, who hail him as a "real-life Singham." These stringent measures have instilled a sense of accountability and significantly heightened awareness regarding hygiene within Mumbai's food business sector. These actions have garnered widespread public support.

Even the High Court Canteen Was Not Spared

Demonstrating that food safety laws apply equally to everyone, FDA teams—acting on Tukaram Mundhe's orders—conducted inspections at the Bombay High Court canteen. Upon discovering violations of licensing regulations and lapses in hygiene, the canteen was temporarily shut down. The Bombay High Court responded to the temporary closure of its canteen in a noteworthy and serious manner, clarifying that there should be no exemptions regarding food safety. The Court asserted that "no VIP is above the law" when it comes to food safety regulations. It further stated that the same

rigorous standards must be upheld in government and semi-government canteens, just as they are in private establishments. Against this backdrop, the Bombay Bar Association (BBA), which operates the main canteen on the High Court premises, issued a statement. They announced that they had voluntarily suspended canteen services upon learning that their operator did not possess a valid FSSAI license. It is noteworthy that they clarified they had not received any official sealing or closure notice from the FDA; the temporary closure was undertaken solely as a precautionary measure and to ensure compliance with legal regulations.

High Court Takes Exception

The High Court took strong exception to the FDA awarding a "98% clean certificate" to the State Secretariat (Mantralaya) canteen following inspections of High Court canteens. The Court dismissed the FDA's rating as ludicrous. It immediately dispatched a special team comprising four lawyers to re-inspect the Mantralaya canteen. Upon discovering serious hygiene lapses during this inspection, the Court expressed anger, deeming the FDA's clean chit false. While acknowledging the efforts of the FDA under the leadership of Tukaram Mundhe, the Court remarked that it was inappropriate to shut down hotels outright for minor infractions—such as broken kitchen tiles. The Court warned the FDA that closing businesses without adhering to legal procedures or issuing prior notices was akin to "using a sword to kill a mosquito." The Court expressed severe displeasure regarding the surprise actions taken against private hotels and the submission of false reports concerning government canteens. The Court took a serious view of FDA officials issuing false "clean chit" reports stating there were no violations at the State Secretariat (Mantralaya) and Vidhan Bhavan canteens. Inspections conducted by a court-appointed committee of lawyers revealed serious lapses in hygiene, drainage leaks, and filthy refrigerators at these locations. Consequently, the court remarked, "There is bound to be a biased attitude when you inspect your own house." The High Court ordered FDA Commissioner Tukaram Mundhe to immediately initiate disciplinary action against the FDA

officials responsible for preparing the false reports.

Regulations Must Be Followed: High Court

The court strongly objected to the FDA immediately suspending the licenses of private restaurants and pharmaceutical companies without issuing prior notices or adhering to legal procedures. It reprimanded the FDA, stating that a "shoot first, ask questions later" approach is not acceptable under the law. The court reiterated that shutting down businesses immediately for minor infractions—such as spotting two insects in a kitchen—is akin to "using a sword to kill a mosquito." Establishments like the renowned 'Poornima Restaurant' in Mumbai and 'Park Inn by Radisson' in Navi Mumbai approached the High Court to challenge the FDA's harsh measures. The court criticized the FDA for extending the license suspensions of these hotels even

after a court-appointed committee confirmed that they had rectified 95% to 100% of the violations. Taking into account the financial losses incurred by the businesses, the court quashed the suspension orders and permitted their immediate reopening. It clarified that the FDA must issue a 'show-cause notice' and hear the establishment's explanation before taking further action, in accordance with regulations. The High Court warned that if officials overstep their jurisdiction and shut down private businesses with excessive zeal—without following due legal process—the FDA department itself would be held liable for heavy costs or penalties for any future losses suffered by the business owners. While acknowledging the FDA's diligence in enforcing the law, the High Court emphasized in its recent verdict that such authority must be exercised legally and transparently, ensuring equal justice for both public and private entities. Transferred 25

Times in a 21-Year Career

IAS officer Tukaram Mundhe (2005 batch) has been transferred approximately 25 times during his 21-year service. Regardless of the department he served in, his uncompromising stance against corruption and strict enforcement of regulations frequently led to confrontations with politicians and the mafia. This is why the media refers to him as the "Real-life Singham." His honesty and commitment become evident when examining some of the highly controversial and critical posts he held in the past. While serving as the Solapur District Collector (2014)—a time when the district was grappling with

శనివారం 15-08-2026 పేజీలు : 08 CIRCULATED AT : TELANGANA and ANDHRAPRADESH STATES సంపుటి : 22 సంచిక : 128 రూ॥ 6.00

దేశ విభజనతో చిన్నాభిన్నమైన జీవితాలు

●విభజన గాయాల బాధితుల ధైర్యం స్ఫూర్తిదాయకం
●'పార్టిషన్ హరర్స్ రిమెంబరిన్స్ డే'పై ప్రధాని మోదీ

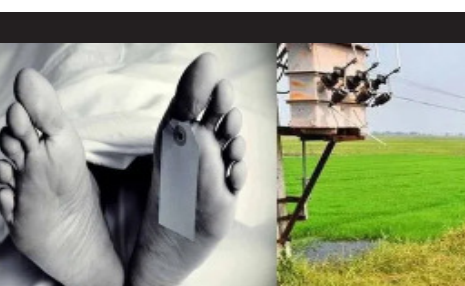
2021 నుంచి విభజన, సామూహిక వలసల అనంతరం జరిగిన అల్లర్లలో ప్రాణాలు కోల్పోయిన వారికి గుర్తుగా ఈ రోజును పాటిస్తోంది.

చెల్లాచెరువు కుటుంబాలు
విభజన కారణంగా ఎన్నో కుటుంబాలు చెల్లాచెరువయ్యాయని మోదీ పేర్కొన్నారు. ప్రతికూల పరిస్థితులను విజయాలగా మార్చుకుని దేశ ప్రగతికి దోహదపడ్డారని ప్రశంసించారు.

సామరస్యమే స్ఫూర్తి
సామరస్యం, సౌభ్రాతృత్వాన్ని పరిరక్షించడంతో పాటు వికాస్ భారత్ నిర్మాణానికి సమష్టిగా కృషి చేయాలనే స్ఫూర్తిని వారి జీవితాలు అందిస్తున్నాయని ప్రధాని మోదీ పేర్కొన్నారు.

న్యూఢిల్లీ, నేటిదాటి:
దేశ విభజన ఎన్నో జీవితాలను చిన్నాభిన్నం చేసిందని ప్రధాని మోదీ అన్నారు. విభజన కారణంగా నష్టపోయిన బాధితుల ధైర్యాన్ని కొనియాడారు.

బాధితుల స్మరణకు ప్రత్యేక దినం
ప్రతి ఏటా స్వాతంత్ర్య దినోత్సవానికి ముందు రోజైన ఆగస్టు 14న కేంద్ర ప్రభుత్వం 'పార్టిషన్ హరర్స్ రిమెంబరిన్స్ డే'ను నిర్వహిస్తోంది.

●బోరు మోటారు తీస్తుండగా విషాదం
●ఒకేసారి ఇద్దరి ప్రాణాలు కోల్పోవడంతో గ్రామంలో విషాదం

మృతిచెందారు. ఇద్దరూ ఒకేసారి ప్రాణాలు కోల్పోవడంతో కుటుంబసభ్యులు, బంధువులు కన్నీరుమున్నీరుగా విలపించారు.

గ్రామంలో విషాదవార్తలు
ఒక కుటుంబానికి చెందిన తండ్రికొడుకులు మృతి చెందడంతో మార్వాడీలల్లలో తీవ్ర విషాదం నెలకొంది. ఈ ఘటనతో గ్రామస్థులు దిగ్భ్రాంతికి గురయ్యారు.

పోలీసుల దర్వాస్తు
సమాచారం అందుకున్న వెంటనే పోలీసులు ఘటనాన్ని లాసి చేరుకున్నారు. కేసు నమోదు చేసి ప్రమాదానికి గల కారణాలపై దర్వాస్తు చేపట్టారు.

విద్యుత్ షాక్ తో తండ్రికొడుకు మృతి

జయశంకర్ భూపాలపల్లి, నేటిదాటి:
జిల్లాలోని మల్లార మండలం కొయ్యూరులో విషాద ఘటన చోటుచేసుకుంది. విద్యుత్ షాక్ కు గురై తండ్రి, కొడుకు మృతి చెందారు. ఈ ఘటన స్థానికంగా తీవ్ర కలకలం చేపడింది.

వ్యవసాయమే జీవనాధారం కాటారం మండలం మార్వాడీపల్లి గ్రామానికి చెందిన కొట్లకోళ్ల బాపు (48), ఆయన కుమారుడు మనోజ్ (20) వ్యవసాయం చేస్తూ జీవనం సాగిస్తున్నారు. కొయ్యూరు శివారులో వీరికి వ్యవసాయ భూమి ఉంది.

బోరు మోటారు తీస్తుండగా..
వ్యవసాయ భూమిలోని బోరు మోటారును తీసేందుకు తండ్రికొడుకులు వెళ్లారు. మోటారు తీస్తున్న సమయంలో అనూహ్యంగా విద్యుత్ షాక్ కు గురయ్యారు. అక్కడికక్కడే మృతి : విద్యుత్ షాక్ తీవ్రతకు తండ్రికొడుకులు అక్కడికక్కడే

మృతిచెందారు. ఇద్దరూ ఒకేసారి ప్రాణాలు కోల్పోవడంతో కుటుంబసభ్యులు, బంధువులు కన్నీరుమున్నీరుగా విలపించారు.

గ్రామంలో విషాదవార్తలు
ఒక కుటుంబానికి చెందిన తండ్రికొడుకులు మృతి చెందడంతో మార్వాడీలల్లలో తీవ్ర విషాదం నెలకొంది. ఈ ఘటనతో గ్రామస్థులు దిగ్భ్రాంతికి గురయ్యారు.

పోలీసుల దర్వాస్తు
సమాచారం అందుకున్న వెంటనే పోలీసులు ఘటనాన్ని లాసి చేరుకున్నారు. కేసు నమోదు చేసి ప్రమాదానికి గల కారణాలపై దర్వాస్తు చేపట్టారు.

హైదరాబాద్, నేటిదాటి:
తెలంగాణలో భూముల వ్యవహారంపై బీజేపీ ఎంపీ ఈటల రాజేందర్ సంచలన ఆరోపణలు చేశారు. రాష్ట్రంలోని పలువురు బిఎస్ ఆధికారులు ఉద్దేశభూద్ధంగా భూములను నిషేధిత జాబితాలో చేర్చుతున్నారని ఆరోపించారు. ముఖ్యమంత్రి రేవంథెరెడ్డి ఆదేశాలు, ఆయనకు సంబంధించిన వ్యక్తుల నుంచి వచ్చే వివరణల ఆధారంగానే ఆ భూములను తిరిగి నిషేధిత జాబితా నుంచి తొలగిస్తున్నారని వ్యాఖ్యానించారు. ఈ మొత్తం వ్యవహారం సీఎం కనుసన్నల్లోనే జరుగుతోందని తీవ్ర ఆరోపణలు చేశారు.

భూములను నిషేధిత జాబితాలోకి..
కొంతమంది అధికారులు కావాలనే భూములను నిషేధిత జాబితాలో పెడుతున్నారని ఈటల రాజేందర్ అన్నారు. భూములపై ఎలాంటి వివాదం లేకుండా, రికార్డుల్లో సమస్యలు ఉన్నాయంటూ వాటిని నిషేధిత జాబితాలో చేర్చడం జరుగుతోందని ఆరోపించారు. దీంతో చట్టబద్ధంగా భూములు కలిగి ఉన్న యజమానులు కూడా వాటిని విక్రయించలేని, రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకోలేని పరిస్థితి ఏర్పడుతోందని పేర్కొన్నారు.

క్లియరెన్స్ కోసం మరో చుట్టూ ప్రదక్షిణలు..
ఒకసారి భూమిని నిషేధిత జాబితాలో చేర్చిన తర్వాత దానిని తొలగించుకోవడానికి బాధితుల అధికారుల చుట్టూ తిరగాల్సి వస్తోందని ఈటల ఆరోపించారు. కలెక్టర్ కార్యాలయం నుంచి సబ్ రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయం వరకు తిరుగుతూ సమస్య పరిష్కారం కోసం బాధితులు పరుగులు పెట్టడం అని ప్రధాని ఉన్నాయని అన్నారు.

‘క్లారిఫికేషన్’ వచ్చాకే క్లియర్..
ముఖ్యమంత్రి నుంచి లేదా ఆయనకు సంబంధించిన వ్యక్తుల నుంచి క్లారిఫికేషన్ వచ్చిన తర్వాత కొన్ని భూములను నిషేధిత జాబితా నుంచి తొలగిస్తున్నారని ఈటల రాజేందర్ ఆరోపించారు. సాధారణ పరిపాలనా ప్రక్రియలో పరిష్కారం కావాల్సిన భూ సమస్యలు రాజకీయ జోక్యంతో పరిష్కారం అవుతున్నాయనే అనుమానాలు కలుగుతున్నాయని ఆయన వ్యాఖ్యానించారు.

విలువైన భూములే లక్ష్యంగా..
భూముల విలువ ఎక్కువగా ఉన్న ప్రాంతాల్లోనే ఈ తరహా వ్యవహారం ఎక్కువగా బాధితుల నుంచి డబ్బులు వసూలు చేసేందుకు ఉపయోగిస్తున్నారని ఈటల రాజేందర్ ఆరోపించారు. భూమి విలువ పెరిగిన కొద్దీ సమస్య తీవ్రత కూడా పెరుగుతోందని, చివరకు బాధితులే నష్టపోతున్నారని ఆరోపించారు.

డబ్బుల వసూళ్ల కోసమేనా?
భూములను నిషేధిత జాబితాలో చేర్చి, వాటిని తిరిగి క్లియర్ చేయించే ప్రక్రియను బాధితుల నుంచి డబ్బులు వసూలు చేసేందుకు ఉపయోగిస్తున్నారని ఈటల రాజేందర్ ఆరోపించారు. భూమి విలువ పెరిగిన కొద్దీ సమస్య తీవ్రత కూడా పెరుగుతోందని, చివరకు బాధితులే నష్టపోతున్నారని ఆరోపించారు.

బాధితుల పరిస్థితి దయనీయం
తమ భూములపై చుట్టూ ఉన్నవారికి రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోలేక బాధితులు తీవ్ర ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారని ఎంపీ పేర్కొన్నారు. సమస్య పరిష్కారం కోసం కలెక్టర్ కార్యాలయం, రెవెన్యూ కార్యాలయం, సబ్ రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయం చుట్టూ తిరిగి తిరుగుతున్నారని అన్నారు. ఒక కార్యాలయంలో ఇచ్చిన దరఖాస్తుతో మరో కార్యాలయానికి వెళ్తున్నారని, ఇలా రోజుల తరబడి బాధితులు తిరగాల్సి వస్తోందని ఆరోపించారు.

అధికారుల పాత్రపై ప్రశ్నలు
భూములను నిషేధిత జాబితాలో చేర్చే సమయంలో ఏ నిబంధనల ఆధారంగా

కరూరు బాధిత కుటుంబాలకు ఉద్యోగాలు

హైకోర్టు తీర్పుపై సుప్రీంకోర్టు స్టే సీఎం విజయ్ కు స్వల్ప ఊరట

న్యూఢిల్లీ, నేటిదాటి:
కరూరు తాక్కినాడులో మృతుల కుటుంబసభ్యులకు ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు ఇవ్వడాన్ని రద్దు చేస్తూ హైకోర్టు ఇచ్చిన తీర్పుపై సుప్రీంకోర్టు తాజాగా స్టే విధించింది. దీంతో తమిళనాడు సీఎం విజయ్ కు స్వల్ప ఊరట లభించింది.

ఉద్యోగాలపై ధర్మాసనం కీలక వ్యాఖ్యలు
జస్టిస్ జేబీ పార్థివా, జస్టిస్ కే ఎన్ రిట్ తో కూడిన ధర్మాసనం కేసును విచారించింది. బాధితులకు నగదు రూపంలో సాయం చేస్తే అభ్యంతరం చెప్పేవా? అని పిటిషనర్లను ప్రశ్నించింది.

కుటుంబానికి అండగా ఉద్యోగం
కుటుంబానికి సంపాదనపరుడైన ఏకైక వ్యక్తి మరణిస్తే, కుటుంబసభ్యుల్లో మౌనకరికి ప్రభుత్వ ఉద్యోగం ఇవ్వడాన్ని ఎందుకు వ్యతిరేకించాలని ధర్మాసనం ప్రశ్నించింది. ప్రభుత్వ విధానాన్ని ప్రశ్నించేందుకు ఎవరు? అని వ్యాఖ్యానించింది.

తాక్కినాడు తర్వాత జీవో

గతేడాది టీవీకే అధ్యక్షంలో నిర్వహించిన సభలో తాక్కినాడు జరిగడంతో పలువురు మృతి చెందారు. అనంతరం టీవీకే అధినేత విజయ్ మృతుల కుటుంబసభ్యులకు ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు కల్పిస్తూ జీవో జారీ చేశారు.

జులై 27న జీవో రద్దు
అయితే ఈ జీవోను జులై 27న హైకోర్టు కొట్టివేసింది. ప్రభుత్వ నిర్ణయం రాజ్యాంగంలోని 14, 15 అధికరణాలకు విరుద్ధంగా ఉందని అభిప్రాయపడింది.

కారణం నియామకాలపై అభ్యంతరం
ప్రతి ప్రభుత్వ విభాగంలో కారణం నియామకాల కోసం ఎదురుచూస్తున్న వారు ఎంతోమంది ఉన్నారని హైకోర్టు పేర్కొంది. వారి అవసరాలను పక్కన పెట్టి కరూరు

బాధితులకు ముందుగా ఉద్యోగాలు ఇవ్వడం సబబు కాదని స్పష్టం చేసింది.

ప్రమాదకర ఒరవడికి దారితీస్తుందా?
అన్నిప్రమాదాలు, రోడ్డు ప్రమాదాల్లో ప్రభుత్వ తప్పిదం ఉన్నప్పటికీ బాధితులకు కారణం నియామకాల కింద ఉద్యోగాలు ఇవ్వని విషయాన్ని హైకోర్టు ప్రస్తావించింది. ఇలాంటి నియామకాలకు అనుమతిస్తే ప్రమాదకరమైన ఒరవడికి నాంది పలికినట్లవుతుందని గతంలో వ్యాఖ్యానించింది.

ఇక సుప్రీంకోర్టు విచారణపై ఉత్తరం
హైకోర్టు తీర్పుపై సుప్రీంకోర్టు స్టే విధించడంతో బాధిత కుటుంబాలకు ఉద్యోగాలు అలంకరించే మరోసారి తెరపైకి వచ్చింది. తదుపరి విచారణలో సర్వోన్నత న్యాయస్థానం ఎలాంటి నిర్ణయం తీసుకుంటుందన్న దానిపై ఆసక్తి నెలకొంది.

తెలంగాణ రైజింగ్ గ్లోబల్ సమ్మిట్ 2.0

డిసెంబర్ 7, 8, 9 తేదీల్లో నిర్వహణకు కేబినెట్ నిర్ణయం

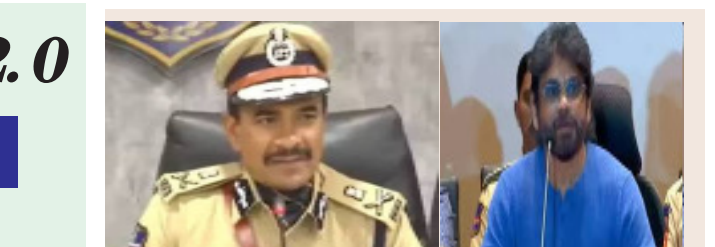
తేదీల్లో మూడు రోజుల పాటు సదస్సు జరగనుంది.

‘ఇన్వెస్ట్ తెలంగాణ’తో ముందుకు
గత ఏడాది కంటే ఘనంగా సదస్సును నిర్వహించేందుకు ప్రత్యేక కమిటీలను ఏర్పాటు చేయనున్నారు. ‘ఇన్వెస్ట్ తెలంగాణ’ ఇతివృత్తంతో రాష్ట్రంలో పెట్టుబడులకు ఉన్న అవకాశాలను ప్రపంచానికి పరిచయం చేయనున్నారు.

ఘానశర్ సిటీపై ప్రత్యేక దృష్టి
ఘానశర్ సిటీ ప్రణాళికను సదస్సు వేదికగా వివరించనున్నారు. డిఫెన్స్, ఏరోస్పేస్, ఫార్మా సహా కీలక రంగాల్లో పెట్టుబడుల అవకాశాలను పారిశ్రామికవేత్తలకు చాటిచెప్పనున్నారు.

స్టార్టప్లు.. ఆవిష్కరణలకు వేదిక
తెలంగాణ స్టార్టప్లు, పరిశ్రమలు సాధించిన విజయాలతో పాటు వివిధ రంగాల్లో కొత్త ఆవిష్కరణల ప్రదర్శనలను ఏర్పాటు చేయాలని కేబినెట్ నిర్ణయించింది.

హైదరాబాద్, నేటిదాటి:
ముఖ్యమంత్రి రేవంథెరెడ్డి అధ్యక్షతన జరిగిన కేబినెట్ సమావేశంలో తెలంగాణ రైజింగ్ గ్లోబల్ సమ్మిట్ 2.0 నిర్వహించాలని నిర్ణయించారు. డిసెంబర్ 7, 8, 9

సైబర్ నేరాలపై అప్రమత్తతే ఆయుధం!

●నేను కూడా సైబర్ క్రైమ్ బాధితుడినే : నాగార్జున
●నేరాల స్వరూపం మారుతోంది.. పెట్టుబడి మోసాలే ఎక్కువ : డీజీపీ ఆనంద్
●సైబర్ మోసాలపై అవగాహన పెంచుకోవాలని పిలుపు

హైదరాబాద్, నేటిదాటి:
సైబర్ నేరాల బారినపడకుండా ప్రతి ఒక్కరూ అప్రమత్తంగా ఉండాలని ప్రముఖ నటుడు అక్కినేని నాగార్జున, తెలంగాణ డీజీపీ సీపీ ఆనంద్ సూచించారు. తెలంగాణ సైబర్ సెక్యూరిటీ బ్యూరో అధ్యక్షులతో శుక్రవారం నిర్వహించిన సురక్ష కా తిరంగా సైబర్ అవగాహన కార్యక్రమంలో వారు పాల్గొన్నారు. స్వాతంత్ర్య దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకుని ప్రత్యేక అవగాహన కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు.

‘నేనూ సైబర్ మోసానికి గురయ్యా’
తాను కూడా నాలుగేళ్ల క్రితం సైబర్ మోసానికి గురయ్యానని నాగార్జున తెలిపారు. బ్యాంకు అధికారి పేరుతో తనకు ఫోన్ వచ్చిందని, అధిక రాణాలు వచ్చే పెట్టుబడి పథకం అంటూ సమ్మించే ప్రయత్నం చేశారని చెప్పారు. సాధారణంగా తన అర్థిక వ్యవహారాలన్నీ మేనేజర్ చూసుకుంటారని, అయితే నేరుగా తనకే ఫోన్ రావడంతో ఆ కాల్ నిజమేనని సమీక్షించి వివరించారు.

ఇరాన్ లోని మోసానికి యత్నం
తన బంధువు మాటింగ్ కోసం ఇరాన్ వెళ్లిన సమయంలోనూ సైబర్ మోసానికి ప్రయత్నం జరిగిందని నాగార్జున వెల్లడించారు. విమానాశ్రయంలో దిగిన కొద్దిసేపటికే వీడియో కాల్ చేసి కామి పోలీసులమని, బ్యాంజీలో మోసకర్తలు ఉన్నాయని బెదిరించారని తెలిపారు. సైబర్ మోసాలపై అవగాహన ఉండటంతో వెంటనే స్థానిక పోలీసులను సంప్రదించామని చెప్పారు.

సాఫ్ట్వేర్ల విషయంలో జాగ్రత్త
తాను ప్రతి 15 రోజులకు ఒకసారి సాఫ్ట్వేర్లను మార్చుకుంటానని నాగార్జున తెలిపారు. ఫోన్ వినియోగంలోనూ చాలా అప్రమత్తంగా ఉంటానన్నారు. సైబర్ నేరాల నియంత్రణలో తెలంగాణ దేశంలోనే ముందుండటం అభినందనీయమని పోలీసులను ప్రశంసించారు.

సైబర్ అరికట్టడంలో కృషి
సైబర్ అరికట్టడంలో డీజీపీ సీపీ ఆనంద్, హైదరాబాద్ సీపీ సజ్జన్ ఎంతో కృషి చేశారని నాగార్జున కొనియాడారు. తెలుగు చిత్ర పరిశ్రమలో పాట భారతీయ చిత్ర పరిశ్రమకు వారి చర్యలు ఎంతో మేలు చేశాయని పేర్కొన్నారు.

మారుతున్న నేరాల స్వరూపం
నేరాల స్వరూపం ఎప్పటికప్పుడు మారుతోందని డీజీపీ సీపీ ఆనంద్ అన్నారు. గతంలో ఫోన్ దోపిడీలు ఎక్కువగా జరిగేవని, ప్రస్తుతం మోసకర్తలు, సైబర్ నేరాలు పెరుగుతున్నాయని తెలిపారు.

40 రకాల సైబర్ నేరాలు గుర్తింపు
ఇప్పటివరకు 40 రకాల సైబర్ నేరాలను గుర్తించినట్లు డీజీపీ వెల్లడించారు. వీటిలో పెట్టుబడి మోసాలే ఎక్కువగా ఉన్నాయని తెలిపారు. ఎంత అర్థకట్ట వేసినా సైబర్ నేరాలపై ఎప్పటికప్పుడు కొత్త పద్ధతులను అనుసరిస్తూ మోసాలకు పాల్పడుతున్నారని పేర్కొన్నారు.

యువతకు మోసకర్తల ముప్పు
మోసకర్తల బారినపడి విద్యార్థులు, యువత తమ భవిష్యత్తును నాశనం చేసుకుంటున్నారని డీజీపీ ఆందోళన వ్యక్తం చేశారు. సైబర్ నేరాల, మోసకర్తల వ్యాపారంపై ప్రజల్లో మరింత అవగాహన కల్పించాల్సిన అవసరం ఉందన్నారు.

అవగాహనతోనే అడ్డుకట్ట
వృద్ధులు, విరమణ పొందిన ఉద్యోగులను సైబర్ సురక్ష కా తిరంగా కార్యక్రమంలో భాగస్వామ్యం చేసి సైబర్ నేరాలపై అవగాహన కల్పిస్తున్నామని డీజీపీ తెలిపారు. సైబర్ మోసాల విషయంలో అనుమానం వచ్చిన వెంటనే స్పందించడం, పోలీసులకు ఫిర్యాదు చేయడం ద్వారా సమస్యని తగ్గించుకోవచ్చని సూచించారు.

“సీఎం డైరెక్షన్ తోనే భూముల నిషేధం!”

●నిషేధిత జాబితాలో పెట్టి.. క్లియరెన్స్ పేరుతో దండా
●విలువైన భూములే లక్ష్యంగా అధికారుల వ్యవహారం
●బాధితులు కాళ్లు అరిగేలా కార్యాలయాల చుట్టూ తిరుగుతున్నారు
●బీజేపీ ఎంపీ ఈటల రాజేందర్ సంచలన ఆరోపణలు

నిర్ణయం తీసుకుంటున్నారో స్పష్టత ఉండాలని ఈటల డిమాండ్ చేశారు. ఒకసారి నిషేధించిన భూమిని తిరిగి తొలగించే విషయంలో కూడా పారదర్శకమైన విధానం ఉండాలని సూచించారు. అధికారులు నిర్ణయాలపై ప్రజలకు సమృథం కలిగేలా వ్యవస్థ పనిచేయాల్సిన అవసరం ఉందన్నారు.

సీఎం కనుసన్నల్లోనే జరుగుతోందని ఆరోపణ
భూముల నిషేధం, ఆ తర్వాత వాటి క్లియరెన్స్ వ్యవహారం నేరుగా ముఖ్యమంత్రి కనుసన్నల్లోనే జరుగుతోందని ఈటల రాజేందర్ తీవ్ర ఆరోపణలు చేశారు. ముఖ్యమంత్రి కార్యాలయం నుంచి వచ్చే సూచనలు, సంబంధిత వ్యక్తుల నుంచి వచ్చే వివరణల ఆధారంగా నిర్ణయాలు మారుతున్నాయనే ఆరోపణలను ఆయన చేశారు.

ప్రభుత్వం సమాధానం చెప్పాలన్న డిమాండ్
భూములను నిషేధిత జాబితాలో చేర్చడానికి అనుసరిస్తున్న విధానం ఏమిటో ప్రభుత్వం ప్రజలకు వెల్లడించాలని ఈటల కోరారు. ఎలాంటి కారణం లేకుండా భూములను నిషేధిత జాబితాలో చేర్చే పరిస్థితి ఉంటే దానిపై బాధ్యులైన అధికారులపై చర్యలు తీసుకోవాలని డిమాండ్ చేశారు.

బాధితులకు న్యాయం చేయాలి
భూముల వ్యవహారంలో ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్న బాధితులకు ప్రభుత్వం అందగా నిలవాలని ఈటల రాజేందర్ అన్నారు. భూములపై ఉన్న నిషేధాలను నిబంధనలకు అనుగుణంగా సమీక్షించి, అర్హత ఉన్న భూములను వెంటనే క్లియర్ చేయాలని కోరారు. భూ పరిపాలనలో పారదర్శకత తీసుకరావాలని, ప్రజలు కార్యాలయాల చుట్టూ తిరిగి పరిస్థితికి ముగింపు పలకాలని డిమాండ్ చేశారు.

ఈటల రాజేందర్ చేసిన ఆరోపణలు రాజకీయంగా తీవ్ర చర్యల దారితీశాయి. భూములను నిషేధిత జాబితాలో చేర్చడం, తొలగించడం వంటి ప్రక్రియలో రాజకీయ జోక్యం ఉందన్న ఆరోపణలపై ప్రభుత్వం, సంబంధిత అధికారులు ఎలా స్పందిస్తారన్నది ఆసక్తికరంగా మారింది.

‘క్లారిఫికేషన్’ వచ్చాకే క్లియర్..
ముఖ్యమంత్రి నుంచి లేదా ఆయనకు సంబంధించిన వ్యక్తుల నుంచి క్లారిఫికేషన్ వచ్చిన తర్వాత కొన్ని భూములను నిషేధిత జాబితా నుంచి తొలగిస్తున్నారని ఈటల రాజేందర్ ఆరోపించారు. సాధారణ పరిపాలనా ప్రక్రియలో పరిష్కారం కావాల్సిన భూ సమస్యలు రాజకీయ జోక్యంతో పరిష్కారం అవుతున్నాయనే అనుమానాలు కలుగుతున్నాయని ఆయన వ్యాఖ్యానించారు.

విలువైన భూములే లక్ష్యంగా..
భూముల విలువ ఎక్కువగా ఉన్న ప్రాంతాల్లోనే ఈ తరహా వ్యవహారం ఎక్కువగా బాధితుల నుంచి డబ్బులు వసూలు చేసేందుకు ఉపయోగిస్తున్నారని ఈటల రాజేందర్ ఆరోపించారు. భూమి విలువ పెరిగిన కొద్దీ సమస్య తీవ్రత కూడా పెరుగుతోందని, చివరకు బాధితులే నష్టపోతున్నారని ఆరోపించారు.

డబ్బుల వసూళ్ల కోసమేనా?
భూములను నిషేధిత జాబితాలో చేర్చి, వాటిని తిరిగి క్లియర్ చేయించే ప్రక్రియను బాధితుల నుంచి డబ్బులు వసూలు చేసేందుకు ఉపయోగిస్తున్నారని ఈటల రాజేందర్ ఆరోపించారు. భూమి విలువ పెరిగిన కొద్దీ సమస్య తీవ్రత కూడా పెరుగుతోందని, చివరకు బాధితులే నష్టపోతున్నారని ఆరోపించారు.

బాధితుల పరిస్థితి దయనీయం
తమ భూములపై చుట్టూ ఉన్నవారికి రిజిస్ట్రేషన్ చేసుకోలేక బాధితులు తీవ్ర ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారని ఎంపీ పేర్కొన్నారు. సమస్య పరిష్కారం కోసం కలెక్టర్ కార్యాలయం, రెవెన్యూ కార్యాలయం, సబ్ రిజిస్ట్రార్ కార్యాలయం చుట్టూ తిరిగి తిరుగుతున్నారని అన్నారు. ఒక కార్యాలయంలో ఇచ్చిన దరఖాస్తుతో మరో కార్యాలయానికి వెళ్తున్నారని, ఇలా రోజుల తరబడి బాధితులు తిరగాల్సి వస్తోందని ఆరోపించారు.

అధికారుల పాత్రపై ప్రశ్నలు
భూములను నిషేధిత జాబితాలో చేర్చే సమయంలో ఏ నిబంధనల ఆధారంగా

- **21.6% of Votes Set to Be Dropped from the Voter List!**
- **A Challenge to the Fundamental Principles of Democracy**
- **Impact on 3 Lakh Votes in the IT Corridor**
- **An Example of Ground-Level Flaws**
- **Condemnation by Congress, BRS, and MIM**
- **Support from BJP**
- **Differing Estimates**
- **Parties Reacting Based on Political Interests**

Hyderabad, NetiDhathri :

The Special Revision (SIR-2026) of the voter list has become a major topic of discussion in Telangana politics. The ‘SIR’ process—undertaken as a prestigious initiative by the Election Commission of India after nearly twenty-five years—has reached its final stage. The field-level enumeration process concluded at midnight on August 10. However, as the process wrapped up, shocking statistics emerged that could upend the state’s voting patterns and political equations. Out of the total 3.38 crore voters in the state, the details of a staggering 7,339,234 voters were classified as ‘uncollectible.’ This means that approximately 21.6 percent of the state’s voting population is set to be removed from the draft list. The risk of losing nearly 21 percent of the voting population in one goes poses a challenge to the fundamental principles of democracy. According to statistics from the Chief Electoral Officer’s office, the preliminary findings of this verification process identified 45.18 lakh people who had permanently migrated to other regions, 9.22 lakh deceased individuals, and 11.25 lakh people who were untraceable or missing from their listed addresses. Additionally, 670,203 individuals were found to be registered elsewhere, and 102,294 fell into other categories. While the weeding out of fake votes and the updating of electoral rolls are positive developments in principle, the flaws and hasty decisions observed during implementation have raised serious concerns. It is particularly noteworthy that, due to a digitization rate of only 58.89% in the Greater Hyderabad area, approximately 19.47 lakh voters in the capital city alone risk being dropped from the electoral rolls. The fact that over 3 lakh votes are affected in IT corridor constituencies like Serilingampally highlights significant lapses at the ground level. Political parties are raising doubts about whether this voter list purification process was conducted with complete transparency. Issues such as residents being unavailable during door-to-door surveys by booth-level officers, tenants who merely changed rental homes being wrongly classified as permanent migrants, and delays in digitizing enumeration forms have resulted in the names of lakhs of eligible voters being relegated to the ‘uncollectible’ list. There are strong allegations that a large number of votes—particularly those belonging to voters from the Andhra region and ordinary middle-class individuals who migrated to Hyderabad for employment—have gone missing during this process. There is substance to the criticism that officials are prioritizing the “deletion” of names from the voter list over making necessary corrections. Even if a citizen holds a voter ID card on Election Day, they lose their fundamental right to vote if their name is missing from the electoral roll. A core principle of democracy is that not a single genuine voter should be deprived of their voting rights due to technical or administrative errors.

Where did the error occur?

Booth Level Officers (BLOs) conducted door-to-door visits across the state from June 25 to August 3. However, in cities, many residents are away at work during the day. When BLOs visited, they often found houses locked or tenants who had moved out; consequently, they simply marked these voters as “uncollectable” or “shifted.” The fact that only 58.89% of enumeration forms were digitized in Hyderabad city points to a failure on the part of the officials. Nevertheless, according to the Election Commission’s schedule, this is not the final list. Genuine voters who have lost their vote still have an opportunity to reclaim their right. The draft voter list is set to be published on August 17; it is on this day that the official details regarding whose votes were deleted will be revealed. Claims and objections will be accepted

from August 17 to September 16. Genuine voters whose names were deleted from the rolls can re-register—either online or offline—using ‘Form-6’ within this period. The final revised electoral roll will be released on October 19.

Parties Preoccupied with Vote-Bank Calculations

With such a massive number of votes going missing, the Congress, BRS, and BJP are deeply engaged in calculating the impact on their respective vote banks. Approximately 58 percent of these 73.39 lakh missing votes originate from Greater Hyderabad and its suburbs (specifically Ranga Reddy and Medchal-Malkajigiri districts). Constituencies such as Serilingampally (an IT hub), Quthbullapur, and Medchal have high concentrations of migrants (“settlers”) and software professionals who frequently change rental accommodations. Political analysts estimate that these urban “settler” votes largely constitute traditional vote banks for the BJP and Congress. A large-scale deletion of these votes poses a significant risk of loss for both parties. The Congress high command has taken a serious view of the situation, noting that over 10 percent of votes have gone missing in several rural areas, including the Kodangal constituency represented by Chief Minister Revanth Reddy. Pulipati Rajesh Kumar, Chairman of the TPCC Election Coordination Committee, has lodged a complaint with the Chief Electoral Officer (CEO), terming the mass deletion of votes without proper re-verification as unjust. Meanwhile, the BJP supports the process; leaders like Ramchander Rao have asserted that the Congress is stoking unnecessary fears to protect its minority vote bank, emphasizing that the removal of bogus votes is essential for democracy. Overall, a heated debate is underway between the ruling and opposition parties regarding the fact that a staggering 21 percent of votes in Telangana have been categorized as “uncollectible.” Ordinary citizens and tenants are facing difficulties due to the negligence of field-level officials during the process of rectifying irregularities from previous administrations. A primary grievance concerns the hasty decisions—particularly within the Hyderabad region—to delete the votes of “settlers” and IT employees en masse. Against this backdrop, representatives from the Congress party’s election coordination wing stated, “While the Election Commission’s cleanup drive is welcome, the rights of genuine voters must not be trampled upon in a rush to generate reports. We intend to question officials regarding the sluggish pace of digitization, especially within the Greater Hyderabad area. Our booth-level agents in every constituency will visit the field and take responsibility for re-enrolling traditional Congress voters whose names have gone missing, using ‘Form-6.’” Meanwhile, BRS cadres allege that the government is abusing its power and deliberately attempting to weed out BRS supporters’ votes in constituencies where the party holds sway—specifically in urban and IT corridor areas. Key BRS leaders remarked, “There is major conspiracy behind the sudden disappearance of lakhs of votes in areas like Serilingampally and Quthbullapur within Greater Hyderabad. It is outrageous to classify voters as ‘permanently migrated’ merely on the pretext of a change of residence. The survey conducted by the Booth Level Officers (BLOs) in this matter lacked transparency. We will approach the Election Commission of India regarding this and, if necessary, wage a legal battle.” Meanwhile, the BJP maintains that bogus votes and hundreds of entries for a single household were indiscriminately added in the past—across constituencies in the Old City and Greater Hyderabad—and that this ongoing process is now bringing those irregularities to light. BJP state spokespersons stated, “Eliminating fake votes is crucial for ensuring transparent elections in the

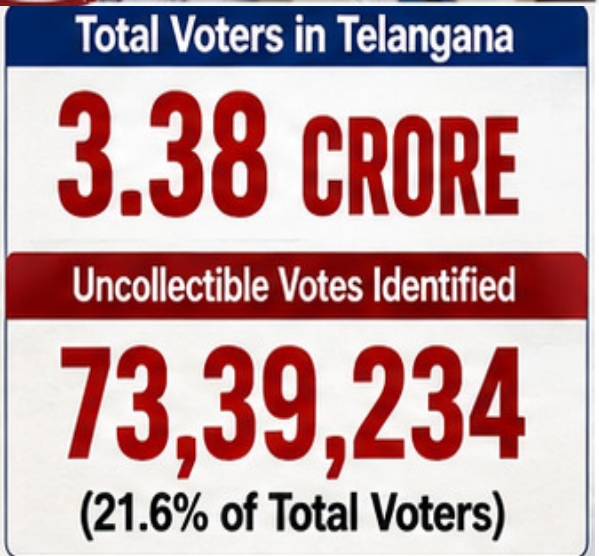
state. Why are opposition parties raising such an outcry when duplicate votes and entries of deceased individuals—created by previous regimes—are being removed? The Congress party is attempting to obstruct this process solely to protect its minority vote bank. The votes of eligible Indians will remain intact, but the days of bogus voters are over.” On the other hand, the MIM alleges that votes are being deleted by specifically targeting individuals from Hyderabad’s Old City who have moved to Gulf countries for employment or have temporarily changed their residences. “Special vigilance must be maintained regarding the deletion of votes in areas with significant minority populations. It is illegal to delete the votes of individuals who have moved to other regions for business or employment under the ‘absent’ category. The MIM leadership has made it clear that its entire cadre will remain alert and safeguard every single vote once the draft list is released on August 17.”

Constituencies with the Highest Number of Missing Votes

According to the latest reports released by the Election Commission of India, constituencies within the Greater Hyderabad area have recorded the highest number of missing votes. In the Sanathnagar constituency, 1.10 lakh votes are set to be removed, representing a 45.6% reduction—the highest percentage drop in the state. Frequent relocation of tenants and a large migrant population are the primary reasons for this. In the Musheerabad constituency, 1.30 lakh votes (45.3%) are expected to be removed; the main reasons cited are the unavailability of voters and the presence of a large number of names of deceased individuals on the rolls. The Jubilee Hills constituency faces a reduction of 1.80 lakh votes (44.4%), primarily due to the inability of Booth Level Officers (BLOs) to access gated communities and errors in the digitization process. In the Serilingampally constituency, 3.29 lakh votes—approximately 42% of the total—are set to be removed; this constituency accounts for the highest absolute number of missing votes in the state, largely due to the presence of IT professionals and migrant voters from other states. Finally, the Kukatpally and Uppal constituencies are expected to see a reduction of 2.10 lakh votes, or approximately 40%. Details could not be obtained during the Electoral Commission (EC) survey due to the high turnover of tenants in suburban areas. Across 23 of the 24 constituencies within the Greater Hyderabad limits, over one lakh votes were found to be missing in each constituency. Notably, in 10 of these constituencies, the reduction in votes exceeded 40 percent.

How many people will receive notices?

As part of the special intensive voter list revision process underway in Telangana, approximately 64 lakh voters are likely to receive notices from the Election Commission of India. Out of the state’s total 3.38 crore voters 73.39 lakh have been categorized as ‘uncollectible’ or placed on the ASD (Absent, Shifted, Dead) list. Excluding the 9,22,230 individuals confirmed to be deceased, officials must issue notices to the remaining voters in this group of 73.39 lakhs. Voters who have permanently migrated (45.18 lakhs), those not found at their registered addresses (11.25 lakhs), and those with other discrepancies (totaling approximately 64.17 lakhs) will receive notices from the Electoral Registration Officer (ERO) office for verification. Following the release of the draft voter list on August 17, the process of issuing notices, receiving objections, and resolving them will continue until October 15. Recipients of these notices must submit valid proof within the stipulated timeframe to retain

their voting rights.

Opposition from Non-BJP Parties

Although the ongoing special comprehensive revision of the voter list in Telangana could potentially lead to a reduction in votes for all parties, a clear divide has emerged based on political strategies and vote-bank calculations. While the Congress, BRS, and MIM parties vehemently oppose the process, the BJP strongly supports it. The primary reason for the opposition from Congress, BRS, and MIM is that the highest number of vote deletions occurred within Greater Hyderabad and the surrounding IT corridor (specifically Serilingampally, Kukatpally, and Quthbullapur). These areas have a high concentration of migrants from the Andhra region, IT professionals, and tenants who frequently change residences. A significant percentage of these voters tend to lean towards the Congress or BRS. The mass deletion of these voters under the ‘shifted’ category—often due to houses being found locked during field verifications—deals a major blow to these two parties. As Chief Minister Revanth Reddy himself has alleged, the poor (particularly from SC and ST communities) who migrate temporarily to other regions for employment are losing their votes due to this process. Similarly, the MIM believes that the removal of votes belonging to minorities who have gone to Gulf countries for employment—categorizing them as ‘absent’—is a conspiracy to undermine their traditional vote bank. There is public anxiety that losing voting rights could lead to the cancellation of government welfare schemes and ration cards in the future. The fear that this sentiment could generate public opposition against the ruling Congress party has put the party on alert; consequently, they have established a special control room at Gandhi Bhavan to safeguard votes.

BJP’s Stance

Although the BJP also faces the risk of a slight reduction in its vote bank due to this process, there are strategic reasons for it to welcome the move. For a long time, the BJP has alleged the existence of thousands of fake votes and instances where hundreds of votes are registered to a single household across various constituencies in Greater Hyderabad, particularly in the Old City area. The party firmly believes that if this verification process permanently removes these bogus votes, it will yield a significant political advantage in the elections. According to official allegations made by BJP leaders, thousands of Rohingyas and illegal immigrants from other countries have managed to get their names onto the electoral rolls using forged identity documents. The BJP views this comprehensive revision as a means to eliminate such votes, which serves both national security interests and its own political agenda. Urban middle-class groups, the business community, and homeowners constitute the BJP’s strong support base. The BJP estimates that since these individuals are unlikely to move house, the risk of their votes being deleted is low; instead, it is primarily tenants and floating voters—a demographic that largely leans towards the Congress and BRS—who stand to lose the most. Ultimately, while it is true that every party is seeing a decline in votes, the vast majority of the votes being removed belong to the poor, tenants, and migrant labourers.

నర్సంపేట, నేటిదాట్రా: నిజామాబాద్, మానవతా దృక్పథంతో వ్యవహరించి రోడ్డుపై లభించిన బ్యాగుల చెక్కును బాధిత కుటుంబానికి అప్పగించిన జర్నల్స్ మహాశివరాత్రి జగదీష్ నర్సంపేట పీసీపీ. రవీందర్ రెడ్డి ఆధీనమందించి నన్యూనించారు. పరగల్ జిల్లా నర్సంపేట పట్టణంలో జూలై 19వ తేదీన లక్ష్మ రూపారాణి విలువైన చెక్కు రోడ్డుపై లభించగా, దానికి తన పద్ద జీవనకోశకుదా. సంబంధిత వ్యక్తులను గుర్తించి స్వామి కుటుంబ సభ్యులకు అందజేసిన నర్సంపేట డివిజన్ 99 డీపీ జర్నల్స్ మహాశివరాత్రి జగదీష్ నిజామాబాద్ పీసీపీ అధీనమందించారు. ఈ సందర్భంగా పీసీపీ కార్యాలయంలో జగదీష్ నాథులతో సత్కరించి, పుష్పగుచ్ఛం అందజేశారు. ప్రజలకు సేవ చేయడంలో జర్నల్స్ నిపుణులు. మామత్తులు బాధ్యతాయుత వైఖరి ఆధీనమందించారు పీసీపీ రవీందర్ రెడ్డి పేర్కొన్నారు. రోడ్డుపై దొరికిన విలువైన వస్తువులు, వస్తువులను పీసీపీ పట్టణం సంబంధిత వ్యక్తులకు తిరిగి అందించడం ద్వారా సమాజంలో నమ్మకం, బాధ్యతాయుత పౌరసత్వాన్ని పెంపొందించడం అవసరం. జగదీష్ మామన నిజామాబాద్ ఇతరులకు ఆదర్శంగా నిలుస్తుంది. ప్రతి ఒక్కరూ ఇలాంటి సామాజిక బాధ్యతను పాటించాలి పీసీపీ సూచించారు. ఈ సందర్భంగా జగదీష్ మాట్లాడుతూ తనకు దొరికిన చెక్కును అసలు యజమానికి అందించడం తన బాధ్యతగా భావించానని తెలిపారు. నిజామాబాద్ గుర్తింపుగా పీసీపీ చేతుల మీదుగా నన్యూనించడం ఆనందంతో సూచించారు. భవిష్యత్తులోనూ ప్రజల సమస్యలను వెలుగులోకి తీసుకురావడంలో పాటు సమాజపాతక కార్యక్రమాల్లో తన వంతు బాధ్యతను నిర్వర్తించానని జగదీష్ పేర్కొన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో పోలీస్ అధికారులు, సిబ్బంది, జర్నల్స్ నిపుణులు తదితరులు పాల్గొని జగదీష్ నాథుల ఆధీనమందించారు.

కుంకుమ పువ్వు కేవలం గర్భిణీలకే కాదు..
అందరికీ ఎంతో మేలు చేస్తుంది..!

కట్టి: దీన్ని శివగపిండితో చేస్తారు. ఇందులో పువ్వులంగా ఉండే మెక్సిక్యూయం, ఫైబర్ పేగుల ఆరోగ్యానికి అత్యవసరం. కడుపునొప్పి, మలబద్దం, బరువు తగ్గడానికి వంటింటి చిట్లా కట్టి.

మెంతుకూర: బరువు తగ్గడం, మలబద్దం లాంటి పేగులకు సంబంధించిన సమస్యలలో మెంతులు ఎంతో సహాయకారి. ఈ ఆహార పదార్థాలకు అదనంగా వ్యాయామం, యోగా, తగినన్ని నిద్ర పేగులను ఆరోగ్యంగా ఉంచడంలో కీలకపాత్ర పోషిస్తాయి.

21ఏళ్ల సర్వీసులో 25సార్లు బదిలీ

ఐఎస్ ఆధికారి తుకారాం ముండే (2005 బ్యాచ్) తన 21 ఏళ్ల సర్వీసులో దాదాపు 25 సార్లు బదిలీ అయ్యారు. ఏ శాఖలో పనిచేసినా అవినీతిపై రాజీలేని పోరాటం చేయడం, నిబంధనలను కఠినంగా అమలు చేయడం వల్ల రాజకీయ నాయకులతో మరియు మాఫియాతో ఆయనకు ఎప్పుడూ ఘర్షణ వాతావరణం ఉండేది. అందుకే మీడియా ఆయనను “రెయల్ లైఫ్ సింగం” అని పిలుస్తుంది. ఆయన గతంలో పనిచేసిన కొన్ని అత్యంత వివాదాస్పద, కీలకమైన పోస్టింగులను పరిశీలిస్తే ఆయన నిజాయితీ, నిబద్ధత మనకు అర్థమవుతుంది. సోలాపూర్ జిల్లా కలెక్టర్ (2014) గా వున్న సమయంలో సోలాపూర్ తీవ్రమైన కరవుతో సతమతమవుతున్న “జలయుక్త శివార్” కార్యక్రమం ద్వారా ఎందలాది గ్రామాలకు ట్యాంకర్ల అవసరం లేకుండా నీటి వసతి కల్పించారు. దీంతో ఆయనకు “వాటర్ మ్యాన్” అనే పేరు వచ్చింది. ఇక్కడే ఆయన అత్యంత ప్రమాదకరమైన ఇసుక మాఫియా పై ఉక్కుపాదం మోపారు. ఈ క్రమంలో ఇసుక మాఫియా ఆయనపై భౌతిక దాడికి కూడా ఒడిగట్టింది, కానీ ఆయన తాటిలో తప్పించుకున్నారు. 2015 ఆషాఢ వారి ఉత్సవాలు సమయంలో ట్రాఫిక్ రూల్స్ ఉల్లంఘించిన అప్పటి రెవెన్యూ మంత్రి ఏకపక్షంగా అడ్డుకోవడంతో మంత్రికి, ముండేకి మధ్య బహిరంగంగా పెద్ద వివాదం నడిచింది. నవీ ముంజై మున్సిపల్ కమిషనర్ (2016) గా పనిచేసిన సమయంలో నవీ ముంజైలో అక్రమ కట్టడాల కూల్చివేత, ప్రావర్తి ట్యాక్స్ వసూళ్లని కఠినతరం చేయడం, అనధికారిక హోర్టింగులను తొలగించడం వంటివి చేశారు. ప్రజల సమస్యలు నేరుగా తెలుసుకోవడానికి తెల్లవారుజామునే “వాక్ విత్ కమిషనర్” కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించారు. కార్పొరేటర్లను, రాజకీయ నాయకులను సంప్రదించకుండా ఏకపక్షంగా నిర్ణయాలు తీసుకుంటున్నారనే ఆరోపణలతో అప్పట్లో ఎన్సీసీ, కాంగ్రెస్, శివసేన పార్టీల ప్రజాప్రతినిధులు ఏకమై ఆయనపై “అవిశ్వాస తీర్మానం” ప్రవేశపెట్టారు. అయినప్పటికీ స్థానిక ప్రజలు ముండేకి పెద్ద ఎత్తున మద్దతుగా నిలిచారు. ఫలిత మహాసంగరీ పరిపహసీ మహామండలి (ఓపిఎంఎల్) ప్రెస్స్ గా పనిచేసినప్పుడు సెన్సార్స్ ఉన్న పబ్లిక్ ట్రాన్స్మిషన్ల సందర్భం లాభాల్లో తేవడానికి కఠినమైన సంస్కరణలు తెచ్చారు. సరిగ్గా పని చేయని, విధులకు గైర్రజరయ్యే సీనియర్ అధికారుల జీతాల్లో కోత విధించారు. ఉదాహరణకు జీతాలు తీసుకునే సోపరిపోతు ఉద్యోగుల అతి కష్టించడంతో, యూనియన్లు మరియు రాజకీయ వర్గాలనుండి తీవ్ర ఆగ్రహించడంతో కొద్ది రోజులకే బదిలీ అయ్యారు. నాసిక్ మున్సిపల్ కమిషనర్ (2018) గా ఆయన

అవినీతిపై పోరాటం మరియు అక్రమ నిర్మాణాలపై విరుచుకుపడ్డారు. ముండే కఠిన నిర్ణయాల వల్ల ఇబ్బంది పడ్డ రాజకీయ నాయకులు ఆయనను మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ నుండి మంత్రాలయానికి బదిలీ చేయించారు. అయితే, ఒక నిజాయితీ గల అధికారిని బదిలీ చేయవద్దంటూ వేలాది మంది నాసిక్ ప్రజలు మున్సిపల్ హెడ్ క్వార్టర్స్ వెలుపల భారీ ఎత్తున రోడ్లపైకి వచ్చి ధర్నాలు నిర్వహించారు. నాగ్ పూర్ మున్సిపల్ కమిషనర్ గా నాగ్ పూర్ లో పాఠశాలకమైన పాలనను అందిస్తూ ప్రజల మన్ననలు పొందారు. ఆ తర్వాత హెల్త్ డిపార్ట్ మెంట్ లో ఉన్నప్పుడు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రులపై ఆకస్మిక తనిఖీలు చేసేవారు. దీనిని అప్పట్లో “తుకారాం ముండే ఎఫ్ టెక్” అని పిలిచేవారు. ఒక వెర్సికేషన్ డ్రైవ్ లో బోగ్స్ వికలాంగుల సర్టిఫికేట్ల ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలు సంపాదించిన 316 మంది అధికారులపై మరియు ఉద్యోగులపై కఠిన చర్యలు తీసుకుని సంపదించిన సత్కర్మం. రాజకీయ ఒత్తిళ్లకు లొంగకపోవడం, ఫైల్స్ ప్రకారం రూల్స్ అమలు చేయడం వల్లే ఆయనకు సగటున ఏడాదికి ఒక బదిలీ చొప్పున 25 బదిలీలు జరిగాయి. అయినా సరే, ప్రస్తుతం ఎఫ్ డి కమిషనర్ గా కూడా అదే దూకుడును ప్రదర్శిస్తున్నారు.

ముండే పనితీరుపై మూడు రకాల స్పందనలు

తుకారాం ముండే ముంజై మరియు మహారాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఆహార భద్రత ఉల్లంఘనలపై తీసు కుంటున్న సంఘం చర్యలకు సంబంధించి మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం, బాంబే హైకోర్టు మరియు ప్రజల నుండి మూడు భిన్నమైన, అత్యంత అసక్తికరమైన స్పందనలు వ్యవక్తమవుతున్నాయి. బాంబే హైకోర్టు ఈ వ్యవహారంలో ఒకవైపు ఆహార నాణ్యతను తనిఖీ చేయడాన్ని అభినందిస్తూనే, చట్టం అందరికీ సమానంగా వర్తించాలని సూచించింది. మితిమీరిన కఠినతలపై హెచ్చరించింది. ప్రైవేట్ హోటళ్లు, రెస్టారెంట్లపై కాకుండా ప్రభుత్వ క్యాంటీన్లపై ఎందుకు చర్యలు తీసుకోవడం లేదని హైకోర్టు తొలుత ప్రశ్నించింది. ఈ వ్యాఖ్య వచ్చిన మరుసటి రోజే తుకారాం ముండే బలంతో ఏకంగా బాంబే హైకోర్టు క్యాంటీన్లపైనే దాడులు నిర్వహించింది. అక్కడ నిబంధనల ఉల్లంఘనలు జరగడంతో హైకోర్టు బార్ అసోసియేషన్ తన క్యాంటీన్ సేవలను తాత్కాలికంగా నిలిపివేయవలసి వచ్చింది. జిడ్డుల కోర్టు తాజా విచారణలో, నిబంధనలు పాటించని వ్యాపారవైతనికైన చర్యలు తీసుకోవడాన్ని సమర్థిస్తూనే, చిన్న చిన్న పాఠశాలకే లోపాలకు కూడా లైసెన్సులు రద్దు చేయడం వంటి తీవ్ర నిర్ణయాలు తీసుకోవద్దని, చట్టబద్ధమైన పద్ధతులను దాటవద్దని ఎఫ్ డి పి హెచ్చరించింది. కోర్టు వ్యాఖ్యానించినట్లు చిన్న చిన్న లోపాలకు లైసెన్స్ రద్దు చేయడం “మితిమీరిన కఠినతలు” అవుతుందా లేదా అనేది ఒక నాణ్యత ఉన్న రెండు వైపుల లాంటిది. దీనిపై న్యాయపరంగా ఒక

వాదన ఉంటే, ప్రజాలోగ్యం మరియు వ్యవస్థను మార్చడం అనే కోణంలో మరో బలమైన వాదన ఉంది. చట్టంలో తప్పుకు ఇన్నీ శిక్ష ఎప్పుడూ ఆ తప్పు స్థాయికి తగినట్లుగా ఉండాలి. వంటగదిలో చిన్న శుభ్రత లోపం ఉన్నందుకు లేదా ఒక లోర్సు సరిగ్గా లేనందుకు ఏకంగా వ్యాపారాన్ని మూసివేయించడం (లైసెన్స్ రద్దు) అనేది చాలా పెద్ద శిక్ష అవుతుంది. ఒక పెద్ద రెస్టారెంట్ లేదా క్షేత్ర మూతపడితే, దానిపై ఆధారపడి బజితే ఎందలాది మంది కార్మికులు, క్షీనర్లు, చెల్లెలు ఉపాధి కోల్పోతారు. మొదటిసారి తప్పు దొరికినప్పుడు హెచ్చరించడం, జరిమానా విధించడం లేదా లోపాలను సరిదిద్దుకోవడానికి కొంత సమయం ఇవ్వడం చట్టబద్ధమైన పద్ధతి. అలా కాకుండా నేరుగా లైసెన్స్ రద్దు చేస్తే అది వ్యాపారాల మనుగడను దెబ్బతీస్తుంది. ఇది మితిమీరిన కఠినతలకు కిందికి వస్తుంది. మరోవైపు, ఇలాంటి కఠినమైన చర్యలు ఖచ్చితంగా అవసరమని భావించేవారు వున్నారు. భారతదేశంలో చిన్న చిన్న జరిమానాలు విధిస్తే వ్యాపారస్థులు వాటిని సులభంగా కట్టేసి, మళ్ళీ పాత పద్ధతుల్లోనే కట్టి మరియు అపరిశుభ్రతను కొనసాగిస్తారు. లైసెన్స్ రద్దు అవుతుందనే భయం ఉంటేనే వ్యవస్థలో మార్పు వస్తుంది. హోటళ్లలో తినే ఆహారం వల్ల ప్రజలు ప్రాణాంతక వ్యాధులబారిన పడుతున్నారు. చిన్న లోపంగా కనిపించే పరిశుభ్రత లోపమే (ఉదాహరణకు వంటగదిలో ఎలుకలు, పురుగులు తిరగడం) తీవ్రమైన ఫుడ్ పాయిజనింగ్ కు దారితీస్తుంది. కాబట్టి ప్రజల ప్రాణాల కంటే వ్యాపార లాభాలు ముఖ్యం కాదు. నిబంధనలు పాటించు, పరిశుభ్రంగా నడిపే వ్యాపారాలకు దీనివల్ల ఎలాంటి నష్టం ఉండదు. కేవలం తప్పు చేసే వారే భయపడాల్సి ఉంటుంది. బాంబే హైకోర్టు ఉద్దేశం కూడా అధికారులు తనిఖీలు చేయకూడదని కాదు. చట్టాన్ని అమలు చేసేటప్పుడు నియంతృత్వ ధోరణి కాకుండా, “సహజ న్యాయ సూత్రాలను” పాటించాలని కోర్టు చెబుతోంది. అంటే, చిన్న లోపాలకు మొదట నోటీసులు ఇచ్చి, గడువు లోగా మారకపోతే అప్పుడు లైసెన్స్ రద్దు చేయడం సరైన పద్ధతి అవుతుంది.

మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం ముండే చర్యలపై కొంత అసహనంతో మరియు హెచ్చరింపు ధోరణిలో ఉంది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ముండే చేస్తున్న దాడుల వల్ల హోస్టెలిటీ (హోటెల్స్/రెస్టారెంట్స్) పరిశ్రమ నుండి ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి పెరుగుతోంది. ఈ నేపథ్యంలో, ఒక స్థానిక పంటకం (సావోతే మంటి) పై ముండే చేసిన వ్యక్తిగత వ్యాఖ్యలను వివాదం చేస్తూ, మహారాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఆయనకు మొదటి అధికారిక వార్నింగ్ జారీ చేసింది. అసెంబ్లీలో ఎమెర్జెన్సీ జిత్తోందా అవ్వాలి ప్రస్తావిస్తూ, ఫుడ్ అండ్ డ్రగ్స్ మాఫియా ముండేని ఈ పోస్ట్ నుండి బదిలీ చేయించడం కోసం కోట్ల రూపాయల లంచాలు ఇవ్వడానికి కూడా వెనకాడటం లేదని ఆరోపించారు.

ప్రభుత్వంపై పొలిటికల్ ఒత్తిడి తీవ్రంగా ఉన్నప్పటికీ ప్రజల్లో ఉన్న క్రేజ్ వల్ల ప్రస్తుతానికి ఆయనను కొనసాగిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం, కోర్టులు ఎలా స్పందించినా సామాన్య ప్రజలు మాత్రం తుకారాం ముండేకు పూర్తి బ్రహ్మరథం పడుతున్నారు. హైకోర్టు జరిగిన ఒక బహిరంగ సభలో తుకారాం ముండే స్వీట్ పైకి రాగానే అక్కడి ప్రజలంతా లేచి నిలబడి చప్పట్లతో ఆయనకు ఘన స్వాగతం పలికారు. ఒక ఐఎస్ ఆఫీసారికి ఈ స్థాయి ప్రజా మద్దతు లభించడం అరుదైన విషయం. ప్రజల ప్రాణాలతో ఆడుకునే “చల్తా హై” (ఏదోలా నడిపించేయడం) వైఖరిని సహించేది లేదని ముండే ప్రకటించడంతో, నెటిజన్లు ఆయనను నిజ జీవిత “నాయక్” (అనిల్ కపూర్ సినిమా) గా అభివర్ణిస్తూ సోషల్ మీడియాలో విపరీతంగా సపోర్ట్ చేస్తున్నారు.

తుకారాం ముండే శైలి కఠిన వైఖరి అవసరమా?

భారతదేశం లాంటి పెద్ద ప్రజాస్వామ్య దేశంలో వ్యవస్థను సంస్కరించడానికి తుకారాం ముండే లాంటి దూకుడు శైలి అవసరమా, లేక చట్టబద్ధమైన నిధాన వైఖరి మేలా? అనే అంశం దశాబ్దాలుగా సదున్నప్పు ఒక పెద్ద చర్చ. దీనిపై ప్రజల్లో, మేధావుల్లో రెండు విభిన్నమైన బలమైన అభి ప్రాయాలు ఉన్నాయి. ఈ శైలిని సమర్థించే వారు మన దేశ పరిస్థితులకు “సర్టికల్ డ్రైక్” లాంటి చర్చలే కరెక్ట్ అంటారు. సాధారణ పద్ధతుల్లో నోటీసులు ఇస్తూ కూర్చుంటే ఫైల్లు నడచడానికే సంవత్సరాలు పడుతుంది. ముండే లాంటి అధికారులు రంగంలోకి దిగితే కేవలం కొద్ది రోజుల్లోనే వ్యవస్థలో భయం, క్రమశిక్షణ వస్తాయి. మన దేశంలో లంచగొండితనం, రాజకీయ పలుకుబడి చాలా ఎక్కువ. సాఫ్ట్ గా ఉండే అధికారులను రాజకీయ నాయకులు సుభంగంగా మేనేజ్ చేస్తారు. కానీ ముండే లాంటి వారు ఎవరికీ లొంగరు కాబట్టి, తప్పు చేసిన ఎంతటి పెద్ద వ్యక్తా భయపడాల్సింది. చట్టం అక్రమార్కులపై కఠినంగా పనిచేస్తోంది సామాన్యుడికి కనిపిస్తే, ప్రభుత్వ వ్యవస్థలపై మరియు సివిల్ సర్వీసెస్ పై ప్రజల్లో నమ్మకం విపరీతంగా పెరుగుతుంది. ఈ శైలి అవసరం లేదన్న వారి వాదనలు ఈవిధంగా వున్నాయి. ఒక అధికారి ఉన్నంత కాలం అంతా భాగండ్రి, ఆయన బదిలీ కాగానే మళ్ళీ పాత పద్ధతికి వచ్చేస్తే ఉపయోగం లేదు. మార్పు అనేది చట్టాలు, డిజిటలైజేషన్, మరియు పారదర్శకమైన నిబంధనల ద్వారా వ్యవస్థాగతంగా రావాలి. మితిమీరిన కఠినతలపై లేదా “ఇన్స్టిట్యూట్ రాజ్” వల్ల వ్యాపారాలు చేయడం కష్టమవుతుంది (ఈజ్ డూయింగ్ బిజినెస్ దెబ్బతింటుంది). దీనివల్ల కొత్త పెట్టుబడులు రావు, ఉన్న ఉద్యోగాలు పోయే ప్రమాదం ఉంది. ఎంత నిజాయితీ గల అధికారి అయినా, కోర్టులు మరియు చట్టపద్ధతైన విధివిధానాలను వ్యతిరేక నిర్ణయాలు తీసుకుంటే, అది ప్రజాస్వామ్య సూత్రాలకు విరుద్ధం అవుతుంది. నిజానికి మనదేశానికి ఈ రెండు విధానాలను సమన్వయంతో అమలు చేస్తే ప్రయోజనం. చట్టాలను అమలు చేసే వ్యవస్థలు, టెక్నాలజీ (ఆన్లైన్ పర్మిషన్స్, సీసీ కెమెరాలు, డిజిటల్ ఫైలింగ్) చాలా బలంగా ఉండాలి. అదే సమయంలో, ఆ వ్యవస్థలను నడిపించడానికి తుకారాం ముండే లాంటి నిజాయితీ, ధైర్యం మరియు రాజీవదన గుణం ఉన్న అధికారులు లీడర్లుగా ఉండాలి. అప్పుడే వ్యవస్థలో శాశ్వత మార్పు వస్తుంది.

మీరు మన నేటిధాత్రిలో ఈ వార్తను వినడానికి, చదవడానికి క్యూఆర్ కోడ్ స్కాన్ చేయండి

Transferred 25 Times in a 21-Year Career
IAS officer Tukaram Mundhe (2005 batch) has been transferred approximately 25 times during his 21-year service. Regardless of the department he served in, his uncompromising stance against corruption and strict enforcement of regulations frequently led to confrontations with politicians and the mafia. This is why the media refers to him as the “Real-life Singham.” His honesty and commitment become evident when examining some of the highly controversial and critical posts he held in the past. While serving as the Solapur District Collector (2014)—a time when the district was grappling with severe drought—he ensured water availability for hundreds of villages without the need for tankers through the ‘Jalyukt Shivar’ program, earning him the moniker “Water Man.” It was during this tenure that he cracked down heavily on the dangerous sand mafia; the mafia even attempted a physical attack on him, though he narrowly escaped. A major public dispute erupted between Mundhe and the then-Revenue Minister Eknath Khadse after Mundhe intercepted the Minister’s convoy for violating traffic rules during the 2015 Ashadhi Wari festivities. During his tenure as the Navi Mumbai Municipal Commissioner (2016), he undertook initiatives such as demolishing illegal structures, enforcing stricter property tax collection, and removing unauthorized hoardings. He launched an early-morning “Walk with the Commissioner” program to directly understand the public’s grievances. Elected representatives from the NCP, Congress, and Shiv Sena united to move a “no-confidence motion” against him, alleging that he was making unilateral decisions without consulting corporators or political leaders; nevertheless, the local public rallied strongly in his support. While serving as the Chairman of the Pune Mahanagar Parivahan Mahamandal (PMPML), he implemented rigorous reforms to turn the loss-making public transport corporation into a profitable entity. He imposed salary cuts on senior officials who were absent from duty or underperforming. However, his efforts to rein in employees who drew salaries without working effectively led to intense pressure from unions and political circles, resulting in his transfer after a short period. As the Nashik Municipal Commissioner (2018), he waged a war against corruption and cracked down heavily on illegal constructions. Political leaders inconvenienced by his tough decisions eventually had him transferred from the municipal corporation to Mantralaya. However, thousands of people

in Nashik took to the streets outside the municipal headquarters to stage protests, demanding that this honest officer not be transferred. As the Municipal Commissioner of Nagpur, he earned public acclaim by delivering transparent governance. Later, while serving in the Health Department, he conducted surprise inspections of government hospitals—a practice that came to be known at the time as the “Tukaram Mundhe Effect.” He created a sensation by taking strict action against 316 officials and employees who had secured government jobs using bogus disability certificates. His refusal to yield to political pressure and his insistence on enforcing rules strictly according to the files led to him being transferred 25 times—averaging one transfer a year. Despite this, he continues to display the same aggressive, proactive approach in his current role as the FDA Commissioner. **Mixed Reactions to Mundhe’s Work Style**
Tukaram Mundhe’s bold actions against food safety violations across Mumbai and Maharashtra have elicited three distinct and highly interesting reactions from the Maharashtra government, the Bombay High Court, and the general public. While the Bombay High Court appreciated the efforts to check food quality, it also emphasized that the law must apply equally to everyone and cautioned against excessive harshness. The High Court initially questioned why action was being taken only against private hotels and restaurants while government canteens were spared. The very next day, Tukaram Mundhe’s team conducted raids on the Bombay High Court canteens themselves. Due to violations found there, the High Court Bar Association had to temporarily suspend

its canteen services. In a recent hearing, while upholding the need for strict action against businesses that fail to comply with regulations, the Court warned the FDA against taking drastic measures—such as license cancellation—for minor technical lapses and advised them not to overstep legal boundaries. Whether cancelling a license for minor infractions constitutes “excessive harshness,” as the Court suggested, is a matter with two sides. While there is a legal argument regarding proportionality, there is an equally strong argument centered on public health and systemic reform. Legal penalties should always be commensurate with the nature of the offense; shutting down a business entirely (by cancelling its license) for a minor hygiene lapse in the kitchen or a missing signboard is an excessively severe punishment. If a large restaurant or club shuts down, hundreds of workers—cleaners, chefs, and support staff—who depend on it for their livelihood lose their jobs. The appropriate legal approach for a first-time offense is to issue a warning, impose a fine, or grant time to rectify the violations. Conversely, revoking a license outright would jeopardize the survival of businesses; such a move would be considered excessively harsh. On the other hand, there are those who believe such stringent measures are absolutely necessary. In India, if only minor fines are imposed, business owners often pay them easily and continue with practices involving adulteration and unhygienic conditions. Real systemic change occurs only when there is a fear of license revocation. People are contracting life-threatening illnesses from food consumed at hotels. Even seemingly minor hygiene lapses—such as the presence of rats or insects in

the kitchen—can lead to severe food poisoning. Therefore, business profits cannot take precedence over human lives. Businesses that adhere to regulations and maintain hygiene standards will face no harm from this; only those at fault need to be concerned. The Bombay High Court’s intention is not to prevent officials from conducting inspections. Rather, the court emphasizes that law enforcement should not be authoritarian but must instead adhere to the “principles of natural justice.” This implies that the proper approach is to first issue notices for minor violations and revoke the license only if the issues are not rectified within the stipulated timeframe. The Maharashtra government is growing impatient and adopting a cautionary stance regarding Mundhe’s actions. Pressure is mounting on the government from the hospitality sector (hotels and restaurants) due to the crackdowns Mundhe is conducting across the state. Against this backdrop, the government issued its first official warning to him, citing a controversy over his personal remarks regarding a local delicacy, ‘Savji Mutton’. Raising the issue in the Assembly, MLA Jitendra Ahwad alleged that the “food and drug mafia” was willing to offer bribes worth crores of rupees to secure Mundhe’s transfer from his current post. Despite intense political pressure on the government, he is being retained for the time being due to his immense popularity among the public. Regardless of how the government or the courts respond, the common people are wholeheartedly backing Tukaram Mundhe. At a public meeting in Pune, the entire crowd rose to their feet and gave him a thunderous round of applause as soon as he took the stage—a rare level of public support for an IAS officer. Mundhe has declared that he will not tolerate the

“Chalta Hai” (laissez-faire or “anything goes”) attitude that endangers public lives; consequently, netizens are hailing him as a real-life ‘Nayak’ (referencing the Anil Kapoor film) and showing him massive support on social media. Is Tukaram Munde’s tough stance necessary? In a vast democracy like India, there has been a long-standing debate over whether reforming the system requires an aggressive approach—like that of Tukaram Mundhe—or a more measured, legally procedural one. Public opinion and the views of intellectuals are sharply divided on this matter. Proponents of the aggressive style argue that, given the country’s circumstances, “surgical strike”-like measures are necessary. Relying on conventional methods—such as merely issuing notices—often results in files languishing for years; conversely, when officers like Mundhe step in, they instill fear and discipline within the system in a matter of days. Corruption and political influence are rampant in the country; politicians can easily manipulate officers with a soft approach. However, because officials like Mundhe do not yield to anyone, even powerful wrongdoers are compelled to fear the consequences. When the common man sees the law acting strictly against offenders, public confidence in government institutions and the civil services rises significantly. **On the other hand, those who oppose this style present the following arguments:**
there is little benefit if improvements last only as long as a specific officer is in charge, only to revert to the old ways once they are transferred. Change must be systemic, driven by laws, digitalization, and transparent regulations. Excessive harshness or a return to “Inspector Raj” makes doing business difficult, thereby undermining the “Ease of Doing Business” environment. This discourages new investments and risks the loss of existing jobs. No matter how honest an official may be, making decisions by bypassing courts and established legal procedures runs counter to democratic principles. In reality, the country stands to benefit from harmonizing these two approaches. Law enforcement systems and the supporting technology—such as online permissions, CCTV surveillance, and digital filing—must be robust. At the same time, these systems require leaders—officials like Tukaram Mundhe—who possess honesty, courage, and an uncompromising nature. Only then can lasting change be brought about within the system.